

**Bude nás brzy
obsluhovat
„e-úředník“?**

**Regulace
zábavní
pyrotechniky**

**Památky
v obci**

Krajská setkání – ohlédnutí za druhou polovinou

Na co se musí města a obce připravit při postupném přechodu na elektromobilitu

Elektromobilita získává stále významnější postavení v autoprůmyslu i u veřejnosti, zatím však především díky masivním regulacím a dotačním programům.

Od r. 2025 bude i v ČR povinnost pro veřejné zadavatele nakupovat min. 29,7% nízkoemisních vozidel, od r. 2026 pak stejné procento, ale již zcela bezemisních vozidel, tj. s emisemi nižšími než 50 g/km CO₂.

Od r. 2035 pak bude oficiálně ukončen prodej spalovacích motorů v rámci EU, fakticky však k tomuto kroku může dojít výrazně dříve díky postupnému utlumování výroby spalovacích motorů jednotlivými automobilkami.

Věříme, že nová řešení naleznou svá přirozená a nenásilná uplatnění vždy tam, kde dávají věcný, ekologický i ekonomický smysl.

Přechod na elektromobilitu tedy představuje pro města a obce výzvu, na kterou se musí v dostatečném předstihu připravit hned v několika oblastech:

1. Infrastruktura nabíjecích stanic:

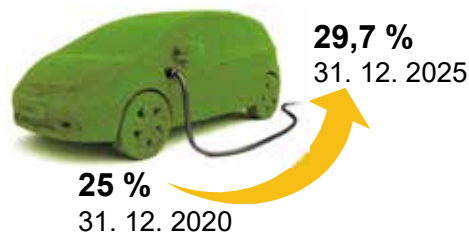
Města a obce by měly zajistit dostatečný počet nabíjecích stanic pro elektromobily. Tyto nabíjecí stanice by měly být instalovány na strategických místech, jako jsou parkovací zóny, nákupní centra a další veřejné prostory.

2. Úpravy silniční sítě:

Elektromobily mohou být těžší než vozidla s klasickým spalovacím motorem, takže města a obce by měly zajistit, aby

Podíl eko-vozů ve flotile

silnice byly dostatečně pevné a odolné, aby byly schopny podporovat tyto těžší vozidla. Také by měly zvážit úpravy silniční sítě, aby byla vytvořena co nejvhodnější infrastruktura nejen pro elektromobily, ale i pro cyklisty, tak jako je tomu již ve většině západních měst a obcí.

3. Podpora elektromobility:

Města a obce by měly také podporovat elektromobilitu prostřednictvím různých iniciativ, např. snížením parkovacích poplatků pro elektromobily, preferováním elektromobilů při veřejných zakázkách a podpoře sdílení elektromobilů.

4. Zajištění bezpečnosti – vzdělávání a osvěta:

Elektromobily se liší od vozidel s klasickým spalovacím motorem nejen koncepcí pohonu, ale také jsou tišší a mohou vyžadovat jiný styl řízení. Města a obce by proto měly zajistit, aby řidiči, ale i chodci a další účastníci veřejné dopravy byli vzdělávání ohledně bezpečného používání elektromobilů a aby byla zajištěna bezpečnost chodců a cyklistů.

5. Zohlednění environmentálních dopadů:

Přechod na elektromobilitu by měl být také zohledněn z hlediska environmentálních dopadů, jako je například snížení emisí CO₂. Města a obce by měly podporovat využívání obnovitelných zdrojů energie pro nabíjení elektromobilů.

6. Finanční podpora:

Města a obce by měly hledat finanční podporu od vládních a nadnárodních organizací, aby byly schopné včas a v potřebné výši financovat nákup elektromobilů a instalaci dostatečné nabíjecí infrastruktury.

V případě, že se města a obce připraví na tyto základní body, mohou být úspěšnější a efektivnější v nadcházející, bez nadsázky revoluční proměně privátní i veřejné mobility.

Jan Janděčka
jednatel
Fleet Consulting Group s. r. o.

Milé kolegyně a milí kolegové,

čtyři roky uplynuly jako voda a opět je tu náš volební Sněm, na kterém budeme nejen volit nové členy Rady, ale i hodnotit výsledky činnosti Svazu za uplynulé období. Mezi roky 2019–2023 se toho odehrálo tolik, co jindy zažili lidé za celou řadu desetiletí. Nejprve covidová epidemie se všemi svými dopady a důsledky, která prověřila soudržnost a solidaritu lidí a ukázala na neocenitelné místo našich starostů a starostek. To se plně projevilo i při energetické krizi, kdy se vlivem krachu některých energetických firem tisíce lidí ocitlo bez dodavatele energií. Následovala válečná agrese Ruska proti Ukrajině přinášející s sebou nápor ukrajinských uprchlíků hledajících u nás ochranu. Svaz měst a obcí poskytoval ve všech těchto situacích samosprávám maximum aktuálních informací, jednal okamžitě a nanejvýš odborně. Potřeby a požadavky zástupců samospráv předával představitelům státní správy a naopak. Ve spolupráci s odborníky na ministerstvu pro místní rozvoj vydal metodiku pro starosty ohledně nákupu energií, pomáhal distribuovat veškeré informace pro občany, kteří se ocitli v nouzi vzhledem k prudkému nárůstu cen.

Byli jsme úspěšní ve vyjednávání mimořádných odměn pro městské strážníky, naše připomínky ke změnám dotačních parametrů výzev IROP na školy byly akceptovány.

Ustáli jsme i několikaletý boj za zachování smíšeného modelu veřejné správy u stavebního zákona. Těsně před začátkem energetické krize jsme poukazovali na nutnost změny evropské energetické

politiky a uznání jádra a plynu jako čistého zdroje.

Je toho ještě hodně, co bych mohl na tomto místě zmínit, co jsme jako Svaz za uplynulé 4 roky zvládli, ať už jako starostové nebo jako Vaše servisní organizace.

Chci Vám všem touto cestou poděkovat. Za Vaši podporu a důvěru, bez které bychom na Svazu nemohli pracovat, bez které bychom nebyli tak úspěšní.

Uzavírá se tak už druhé volební období, kdy jsem měl tu čest vést Svaz jako jeho předseda. Věřte, že to nebyla lehká léta. O to víc mě těší naše úspěchy, naše síla i statečnost, se kterými jsme s negativními vlivy posledních let všichni bojovali.

I v Olomouci budu kandidovat na předsedu, ale ať už bude předsedou SMO ČR zvolen kdokoli, přeji mu či jí hodně síly, naděje i víry, že společně dokážeme vzdorovat i těm nejtěžším výzvám.

Vám všem pak přeji hodně zdraví.

František Lukl

Krátké zprávy	4
Anketa: Máte zajištěn dostatečný přívod pitné vody v obci?	5
Bude nás, jako první ve střední Evropě, brzy obsluhovat e-úředník?	6
Jsou města a obce pro vládu ještě rovnocenným partnerem?	7
Regulace zábavní pyrotechniky	7
Nové návykové látky je potřeba řešit rychle a zamezit dostupnosti pro nezletilé	8
Budou moci obce prominout nezaplacené místní poplatky a penále u porušení rozpočtové kázně?	11
Za účasti ministra Ivana Bartoše se uskutečnilo NSK v Plzni	12
Památky v obci	14
Jak zarazit podomní rejdy energošmejdům	17
Maratón krajských setkání je za námi	18
Téma: obecní symboly aneb zhmotnění identity obce	22
Programové období 2021–2027 znamená pro OP ŽP i úspěšnou implementaci administrativních inovací	24
„Vzdělaný úřad“ pokračuje spolu s vzdělávacími aktivitami pro města a obce	26
Právní poradna	27
Z jednání orgánů Svazu	30
Soutěže, pozvánky	30

ČASOPIS SVAZU MĚST A OBČÍ ČR

Vychází v nákladu 3000 ks zdarma.

Vydává SMO ČR.

Kancelář: ul. 5. května 1640/65, 140 00 Praha 4,
tel.: 234 709 711, e-mail: zgrajova@smocr.cz.

ID datové schránky: 5fkgwn3

Za zpracování a obsahovou náplň odpovídá redakce.

Grafická úprava a DTP: Vladimír Spívála

Tisk: Tiskárna Grafotechna+

Uzávěrka tohoto čísla: 30. 4. 2023

MK ČR E 14584

Foto na titulní straně:
archív SMO
Foto na zadní straně:
májka v Těptíně, Dagmar
Spívalová

Ins

Aktuální otázky z oblasti ochrany zvířat proti týrání

4. duben 2023, Brno, Kancelář veřejného ochránce práv

S ohledem na výsledky výzkumného šetření ochránce práv týkajícího se ochrany zvířat proti týrání připravil veřejný ochránce práv konferenci věnující se tomuto tématu. Vystoupili na ní zástupci Ministerstva zemědělství, Ústřední veterinární správy, Státní veterinární správy, obecních úřadů obcí s rozšířenou působností, Vrchního státního zastupitelství v Praze, Policie České republiky, Komory veterinárních lékařů. I Svaz měl svého zástupce – Alenu Klimt z Právní a legislativní sekce kanceláře. Konference byla z mnoha pohledů velice přínosná. Podařilo se jednoznačně detekovat hlavní problematiku okruhy, jejichž řešení v samotném důsledku blokuje samotnou činnost všech dotčených subjektů, jež má směřovat na ochranu zvířat. Hlavními problémy, s nimiž se všechny zapojené subjekty musí vyrovnat, je nedostatek personálních i finančních zdrojů, které mnohdy paralyzují jejich činnost. Mezi další diskutovaná témata patřila i např. možnost vytvoření centrální evidence zařízení poskytujících ochranu týraným zvířatům, otázky realizace náhradní péče, povinnosti soukromých veterinárních lékařů a nevymahatelnost práva. Svaz bude nadále aktivně spolupracovat s Kanceláří veřejného ochránce práv na řešení těchto oblastí a vyslání dalších podnětů příslušným orgánům.

Léčebné lázeňství – aktuální situace a jeho přínos pro cestovní ruch

5. duben 2023, Praha

Podvýbor pro cestovní ruch Poslanecké sněmovny Parlamentu České republi-

ky zorganizoval kulatý stůl, jehož hlavním tématem bylo léčebné lázeňství, a to zejména s důrazem na problematiku výběru a využití místních poplatků v lázeňských místech. Jednání se zúčastnili jak zástupci Kanceláře Svazu, včetně výkonné ředitelky Radky Vladykové, tak zástupci z území – Zdeňka Blišťanová, starostka Jeseníku, a Marian Ležák, starosta Luhačovic. Diskuze byla vedena především z pohledu výpadku poplatků z pobytu za tzv. křížkaře v lázeňských zařízeních. Projednával se dopad tohoto výpadku do rozpočtů dotčených měst a obcí ve spojení s jejich povinnostmi údržby veřejné infrastruktury a podmínek příslušného lázeňského statutu. Oproti tomu diskutovali zástupci Svazu léčebných lázní, tj. podnikatelské sféry a dalších subjektů poskytujících lázeňské služby. Kulatého stolu se zúčastnil mj. i poslanec Jan Kuchař, jenž z pohledu bývalého starosty lázeňského města a současně bývalého předsedy Sdružení lázeňských míst vysvětlil negativní důsledky spojené s nevybíráním poplatků z pobytu v lázeňských aglomeracích. Debata byla velice živá a tento kulatý stůl se stal jedním z bloků, které budou věnovány problematice cestovního ruchu.

Konference Teoretické a praktické aspekty veřejných financí

14. a 15. duben 2023, Praha

Vysoká škola ekonomická hostila XXVII. mezinárodní odbornou konferenci, která nesla název Teoretické a praktické aspekty veřejných financí. Na své půdě přivítala nejen zástupce odborné veřejnosti, členy akademické obce, představitele orgánů veřejné správy, ale také studenty veřejných financí. Jednání účastníků konference bylo po plenárním zasedání rozděleno do sekce

daňové politiky, fiskální a rozpočtové politiky a sekce využití metod ve výuce veřejných financí a daní. Pro Svaz bylo velkou poctou, že mezi hlavní řečníky plenárního zasedání byla pozvaná výkonná ředitelka Svazu Radka Vladyková. Přednesla příspěvek na téma „Účelně vynaložené peníze a jiné veřejné zdroje jsou základem rozvoje obce.“ Připomněla pozici obcí a měst při zadávání veřejných prostředků a jejich pozitivní dopad na lokální ekonomiku, protože municipality jsou největšími zadavateli veřejných zakázek. Objem takto vynaložených veřejných prostředků multiplikuje další prostředky s pozitivním dopadem na zaměstnanost. Na příkladech uvedla principy 3E, resp. se zaměřila na princip účelnosti v kontextu územních samospráv. Dále svůj příspěvek na téma „Posílení řízení a kontroly veřejných financí“ přednesl Tomáš Vyhnaněk z Centrální harmonizační jednotky MF. Věnoval se připravovanému zákonu a finanční kontrole, jehož paragrafované znění by mělo být v letošním roce představeno. Diskuze byla vedena o principech 3E, především o účelnosti vynaložených veřejných prostředků. Velký prostor byl věnován veřejnému zadávání zakázek obcemi a městy a v neposlední účelnosti přebytků finančních prostředků na bankovních účtech.

Druhé kolo jednání Svazu se zástupci NERV – nechme daň z nemovitosti na obcích

18. duben 2023, Praha

Za účasti zástupců Národní ekonomické rady vlády, Hospodářské komory a Svazu proběhlo druhé kolo jednání o stavu veřejných financí. Diskutovala se otázka tempa růstu výdajů a příjmů státního rozpočtu, strukturální deficit a efekty, které jej ovlivňují. Zástupci Svazu zdůraznili, že právě dobrá rozpočtová kondice samospráv ovlivňuje pozitivně výsledky státu. Hlavní diskuze se vedly o dani z nemovitých věcí, její konstrukci, výnosu a určení. Zástupci Svazu apelovali, aby výnos daně z nemovitých věcí zůstal i nadále stoprocentním příjmem obcí, pro-

tože svým charakterem jde o jedinou daň, která je takto úzce navázaná na území a dále je představiteli samospráv reinvestovaná do rozvoje obcí a jejich služeb.

Spolupráce s Českou spořitelnou byla stvrzena podpisem memoranda

18. duben 2023, Praha

František Lukl podepsal za Svaz memoranda o spolupráci s Českou spořitelnou a také s Policií ČR. Následně bylo podepsáno i memorandum mezi těmito dvěma subjekty. Za Českou spořitelnu podpis připojil ředitel veřejného sektoru a realitních obchodů Milan Hašek společně s ředitelem veřejného a neziskového sektoru Pav-

lem Kvášem. Policii ČR zastupoval generál Václav Kučera, ředitel KŘP Středočeského kraje.

Navázanou spoluprací Svaz deklaruje zájem o prohloubení dlouhodobé spolupráce v oblastech vývoje IT a následné digitalizace procesů s přesahem do oblastí aplikování technologií do prostředí municipalit. Jedná se zejména o spolupráci v oblasti elektronické komunikace občanů se státní správou a zvýšení komfortu komunikace a dostupnosti informací všem skupinám obyvatelstva.

Na tiskové konferenci byl zástupci České spořitelny představen chytrý kiosk připomínající bankomat s kopírkou a tiskárnou – viz následující strana.

Máte zajištěn dostatečný přívod pitné vody v obci?

Velká řada municipalit aktuálně věnuje značné úsilí dobudování vodovodů a kanalizací. Dostupnost kvalitní pitné vody je totiž v řadě míst palčivým problémem. Dobudování vodohospodářské a s tím související kanalizační soustavy je zásadní. Těžko si budou občané cenit kulturních, sportovních či vzdělávacích služeb v obci, kde není k dispozici

pitná voda. Jsou však této potřebě přizpůsobeny i dotační tituly? Řada obcí je projektově připravena a pouze čeká na finanční podporu ze strany státu. Jste mezi nimi? Má vaše obec zajištěn dostatečný přívod pitné vody?

Prosíme, zapojte se do ankety a hlasujte. Na naše stránky (hlasování) se lehce dostanete přes uvedený QR kód. Zpětná vazba je pro nás důležitá, postoj měst a obcí k řadě témat využíváme při argumentaci a vyjednávání na vládní či parlamentní úrovni, ale i na jiných patřičných institucích. Děkuje.

anketa

Bude nás, jako první ve střední Evropě, brzy obsluhovat e-úředník?

Česko se může již brzy stát první zemí ve střední Evropě, ve které bude občany obsluhovat e-úředník. Jeho „kanceláři“ bude multifunkční zařízení připomínající bankomat s kopírkou a tiskárnou, s lidmi bude jednat výhradně přes displej. Dokáže na počkání vyřídit široké spektrum požadavků ze strany občanů, ať již se jedná o online podání žádostí, poradenství, tisk, skenování dokumentů, realizaci plateb, ale také i vydání průkazek do městské dopravy či věrnostních karet. Výjimkou nemusí být ani jednání s policií.

Záměr umožnit samosprávám využívat „chytré“ multifunkční kiosky Svaz velmi podporuje. „Digitalizace státní správy může výrazně ulehčit život jak občanům, tak i samosprávám a dalším úřadům. Hledáme řešení, která pomohou zefektivňovat provoz úřadů. Jedním z nich je i multifunkční kiosk, který umožní občanům vyřídit některé agendy bez toho, aniž by museli čekat fronty na podatelkách nebo byli omezováni otevírací dobou,“ uvedl na společné tiskové konferenci s Českou spořitelnou předseda Svazu František Lukl. Česká spořitelna se mezi domácími bankami nejvíce angažuje v podpoře veřejného sektoru a právě ta tedy multifunkční kiosky, které vyrábí americká společnost NCR, dodá. Ředitel veřejného sektoru a realitních obchodů České spořitelny Milan Hašek k tomu poznamenal: „Digitalizace je důležitou součástí transformace jak ekonomiky, tak veřejného sektoru, a je základním předpokladem růstu prosperity naší země. Proto je pro Českou spořitelnu důležité podporovat rozvoj e-governmentu. Spořitelna hrála klíčovou roli v zavedení bankovní identity coby univerzálního identifikačního nástroje k přístupu ke službám e-governmentu. Nyní chceme napomoci další digitalizaci státní

správy prostřednictvím revolučního samoobslužného kiosku.“

S podobnými moderními samoobslužnými kiosky je možné se setkat například v Dubaji ve Spojených arabských emirátech. Jsou jimi vybaveny tamní policejní stanice. Využívat by je chtěla i Policie České republiky. Generál Václav Kučera, ředitel středoevropské policie, vidí ve vytvoření a zprovoznění elektronického a videokonferenčního

kiosku jasné výhody. I podle něho jsou tyto kiosky moderní způsob, jak se může občan spojit s úřady. Umožní mu komunikovat s úředníky, jako by byl přímo na úřadě. Za hlavní výhodu těchto kiosků lze samozřejmě považovat časovou úsporu a pohodlnost. Prostřednictvím videokonferenčního terminálu, který je součástí kiosku, se budou moci občané spojit s policistou na POL POINTu, který mu v případě potřeby pomůže řešit jeho problémy. Díky těm-

to novým technologiím budou mít občané přístup k řadě služeb, kvůli kterým se museli dříve na úřad osobně dostavit.

První samoobslužný platební terminál již Česká spořitelna zpřístupnila Úřadu městské části Praha 1. Nový samoobslužný terminál se nachází ve třetím patře budovy Úřadu MČ Praha 1 ve Vodičkově 18 u kanceláři živnostenského odboru. Občané zde mohou uhradit správní poplatky pomocí platební karty, telefonu nebo chytrých hodinek.

*zpracováno na základě
TZ Svazu*

Jsou města a obce pro vládu ještě rovnocenným partnerem?

Samosprávy se dozvěděly z médií o rušení některých poboček České pošty. Následovaly územní pracoviště finančních úřadů. Či pobočky zruší vláda dále? A dozvědí se to také obce až z médií?

Svaz na situaci reagoval vydáním tiskové zprávy, ve které předseda Svazu František Lukl konstatoval: „Vnímáme samozřejmě současnou nedobrou finanční situaci státu a jsme vždy připraveni ke konstruktivní debatě, ta ale ze strany vlády v posledních týdnech naprosto chybí. Jsme správci a hospodáři svých obcí, plánujeme jejich rozvoj, a to nejen na příští rok či dva. Snažíme se vytvořit pro naše občany domov, kde se mohou rozvíjet, kde mohou vychovávat svoje děti, kde mohou studovat i nalézt odpovídající zaměstnání. Ať už jsou to středoškoláci, vysokoškoláci nebo vyučení.“ Místopředseda Svazu

Miroslav Žbánek k tomu poznamenal, že to není běh na krátkou trať. „Chceme, aby naše města žila, aby nabízela svým obyvatelům komfort 21. století, aby zdravotnické služby či kvalitní školy byly běžně přístupné všem.“

Vyjádřil se i místopředseda Pavel Drahoval: „Každý občan, ať už mladí lidé s dětmi, studující, ekonomicky aktivní či senioři si vybírají pro svůj život a domov takové místo, kde bude v dosahu maximum služeb, možnost výdělků zabezpečující jejich životní potřeby a dostatek mimoškolního i mimo-pracovního vyžití. Je proto smutné, když ne-

můžeme našim občanům předem říci nebo vysvětlit, proč se pošta, finanční úřad nebo příště jiná veřejná služba, např. zastávka autobusu nebo vlaku, v daném místě ruší. Kde je ten slibovaný dialog vlády s představiteli samospráv?“

Města a obce bez dostupných služeb, bez obchodu, pošty, úřadu se vylidňování neubrání. Naopak větší městská centra budou přetěžována, což ve svém důsledku určitě k ničemu dobrému nepovede.

čerpáno z tiskové zprávy Svazu

Regulace zábavní pyrotechniky

Ministerstvo vnitra – generální ředitelství Hasičského záchranného sboru České republiky z důvodu výskytu požárů, jejichž příčinou bylo použití zábavní pyrotechniky na území České republiky, provedlo šetření, jehož cílem bylo zmapovat postup územně samosprávných celků v oblasti regulace zábavní pyrotechniky v rámci jejich působnosti. Z provedeného šetření vyplynulo, že 43,2 % dotazovaných obcí identifikovalo problémy při používání zábavní pyrotechniky v rámci své územní působnosti. Přesto však 75,3 % obcí doposud nepřistoupilo k omezení používání zábavní pyrotechniky.

Zákon o obcích v ustanovení § 10 vymezuje 3 věcné okruhy oblastí, ve kterých jsou obce oprávněny k regulaci prostřednictvím svých obecně závazných vyhlášek, aniž by potřebovaly další zákonné zmocnění. Ustanovení tak zmocňuje obce k ukládání povinností:

- k zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku,
- pro pořádání, průběh a ukončení veřejnosti přístupných sportovních a kulturních podniků v rozsahu nezbytném k zajištění veřejného pořádku,

- k zajištění udržování čistoty ulic a jiných veřejných prostranství, k ochraně životního prostředí, veřejné zeleně a k užívání zařízení obce sloužících potřebám veřejnosti.

Obec je oprávněna vydat obecně závaznou vyhlášku (dále jen „OZV“) k zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku na veřejných prostranstvích, kterou se reguluje používání zábavní pyrotechniky, a to nejen ve vztahu k možnému vzniku požáru. Dle šetření Ministerstva vnitra – generálního ředitelství Hasičského

záchranného sboru České republiky obce, které již problematiku zábavní pyrotechniky prostřednictvím obecně závazné vyhlášky regulují, potvrdily, že díky této formě regulace došlo k prokazatelnému zlepšení situace i v oblasti vzniku požáru z důvodu použití zábavní pyrotechniky. MV – GŘ HZS ČR doporučuje, aby obce, které mají negativní zkušenosti v oblasti používání zábavní pyrotechniky, jako nástroj regulace využívaly formu obecně závazné vyhlášky.

Při vydávání OZV, kterou se reguluje používání zábavní pyrotechniky, je potřeba pamatovat na to, že obec je povinná řídit se při vydávání OZV zákonnými normami. Obec nemůže jít při ukládání příkazů či zákazů nad rámec nadřazených předpisů. V oblasti regulace zábavní pyrotechniky to potvrzuje i rozhodovací praxe Ústavního soudu. Ústavní soud ve více případech zrušil OZV regulující zábavní pyrotechniku pro ne-

zákonnost. V nálezu sp. zn. Pl. ÚS 5/99 (Šumperk) odmítl plošný zákaz používání zábavní pyrotechniky na území celého města. OZV se plošným zákazem dostala do rozporu se zák. č. 61/1988 Sb., o hornické činnosti, výbušninách a o státní báňské správě, a vyhláškou Českého báňského úřadu č. 174/1992 Sb., o pyrotechnických výrobcích a za-

cházení s nimi, neboť tyto úplný zákaz používání zábavní pyrotechniky na území celé obce nepředpokládají. Stejně tak v nálezu sp. zn. Pl. ÚS 2/2000 (Bílina) Ústavní soud konstatoval, že časové omezení prodeje zábavní pyrotechniky na dobu od 22. 12. do 1. 1. následujícího roku vykazuje rozpor se zákonem.

Oprávnění obce regulovat používání pyrotechniky naopak Ústavní soud přisvědčil v nálezu Pl. ÚS 57/05 (Nový Bor). Pokud se obec rozhodne vykazat zábavní pyrotechniku z veřejných prostranství nacházejících se v památkové zóně, není to podle soudu v rozporu s právními předpisy.

Obce mohou k vydání OZV regulující zábavní pyrotechniku využít vzor vyhlášky, který je uveden v metodickém doporučení Ministerstva vnitra k činnosti územních samosprávných celků č. 4.2 – Tvorba obecně závazných vyhlášek – Úprava místních záležitostí veřejného pořádku. Metodika je ke stažení na stránkách Ministerstva vnitra (odk, metodická doporučení k činnosti ÚSC).

*Mgr. Ivona Mottlová
Legislativní a právní sekce*

Nové návykové látky je potřeba řešit rychle a zamezit dostupnosti pro nezletilé

Česká politika v oblasti závislosti se aktuálně zabývá tématy vysoké dostupnosti nových látek populárních zejména u osob mladších 18 let. Mezi nedostatečně regulované látky patří zejména kratom nebo HHC. Na snadnou dostupnost těchto látek, například prostřednictvím výdejních automatů bez možnosti ověření věku, poukazuje také Svaz zapojený do poradního orgánu vlády k dané problematice.

Podle zástupce Svazu v Radě vlády pro koordinaci politiky v oblasti závislosti Tomáše Vlacha se budou objevovat nové látky i v budoucnu a je potřeba co nejdříve při-

jmout vhodná řešení ke snížení negativních dopadů jejich užívání. Mezi uvažované varianty přístupu k novým látkám patří rozšíření seznamu zakázaných látek nebo

vytvoření právního prostoru pro regulovaný trh se zákazem prodeje dětem a kontroly složení. Rizika druhé varianty jsou například nadměrná komercializace a snazší dostupnost. Pokud se stát rozhodne tyto látky regulovat, tak by měl učinit způsobem více než méně restriktivním s ohledem na zkušenost s alko-

holem a tabákem, kde se plně prokázala složitost zpětně posílit přijatou regulaci.

Obce mají možnost v oblasti nových látek využít rozsáhlé sítě poradenských center. Asociace nestátních organizací sdružuje odborníky v oblasti adiktologie a primární prevence. Svá poradenská centra mají také jednotlivé adiktologické služby. Nabízejí je různé akreditované kurzy ze strany MPSV pro sociální pracovníky na obcích i v neziskovém sektoru. Stále větší význam má v dnešní době také dlouhodobá prevence na školách, kdy Svaz spolupracuje na informovanosti obcí o dostupnosti programů prevence certifikovaných ze strany MŠMT.

*Mgr. et Mgr. Tomáš Vlach
náměstek primátora statutárního města
Ústí nad Labem*

Systémy pro ochranu obyvatel s využitím dotačních programů

Globální změny klimatu ovlivňují stále citelnějším způsobem i Českou republiku. Sucha zapříčiňují vznik požárů a následně jsou střídána období s vydatnými dešti, které na vyprahlém povrchu vyvolávají přívalové povodně i na místech, kde neteče významný tok. Potřeba a nutnost varovat a informovat obyvatelstvo je čím dál větší.

Součástí těchto extrémních změn jsou stále častěji i vichřice a tornáda, např. na Hodonínsku, Břeclavsku a Blanensku. Při tornádu v roce 2021 bylo v dotčených obcích poničeno asi 1200 až 1600 staveb. Při povodních bývají dlouhé výpadky proudu, a právě vyřazení elektrorozvodné sítě zásadním způsobem komplikuje krizovým složkám komunikaci s obyvatelstvem. V podstatě okamžitě přestanou lokálně fungovat veřejnoprávní sdělovací prostředky a po několika hodinách i mobilní operátoři Statistiku ukazují, že se zkracují cykly mezi živelními pohromami vlivem globálních klimatických změn.

Varovné a informační systémy (VIS) jako nástroj krizové komunikace

Včasné získání informací ze snímačů environmentálního měření a následná komunikace s obyvatelstvem je jedním z nejdůležitějších opatření při vzniku mimořádných událostí, při jejím řešení, ale i při odstraňování následků. Spolehlivá distribuce hlasových zpráv varovného nebo informativního charakteru při mimořádných událostech může zachránit lidské zdraví, životy a snížit materiální škody. Pro tyto potřeby jsou pro krizové složky obcí nevhodnější varovné a informační systémy.

Co můžete od systému očekávat

Slouží ke sběru dat (výška hladin řek, měření srážek, předpovědi meteorologických jevů), včasnému varování obyvatel a jejich následné informování o postupech, řešení či průběhu mimořádných událostí. Tyto systémy jsou vhodné pro včasné, cíle-

Systém VoiceGuard, Děčín 2019

né a rychlé předávání mimořádných zpráv směrem k osobám na nebezpečném území. **VIS musejí být zapojené do celostátního Jednotného systému varování a vyzkoušení provozovaného Ministerstvem vnitra ČR.** www.hzscr.cz/clanek/varovani-obyvatelstva-v-ceske-republice

Výhody Varovného a informačního systému

Povinností a dnes již standardem dle dotačních podmínek jsou systémy **plně digitální, obousměrné a zálohované na 72 hod.**, tudíž výpadky energií neovlivní jejich činnost po určitou dobu. Systémy jsou zcela nezávislé na sítích mobilních a jiných operátorů. Obousměrnost zajišťuje rychlou a přesnou diagnostiku funkčnosti všech prvků systému a uživatelům zaručuje úsporu času i financí při jeho provozování. Plně digitální systémy mají velmi kvalitní reprodukci mluveného slova a do-

statečně zabezpečený radiový přenos proti neoprávněným vstupům.

Příklady dobré praxe

Profesionální systémy, např. VoiceGuard, nabízí uživatelům ke standardním funkcím i další přidanou hodnotu. Ať už se jedná o hardwarovou část, jako je např. připojení výstražných

označníků, což přináší kromě akustického informování i vizuální varování lidí. Systém VoiceGuard má dále možnost implementovat různé typy snímačů nebezpečných látek se zobrazením v jedné SW aplikaci. V případě rozsáhlejších systémů má potom možnost více řídicích pracovišť, což umožňuje lépe a efektivněji varovat a informovat na daném území. Takto vyspělé systémy nabízejí i funkci převodu psaného textu na mluvenou řeč (text to speech) a možnosti přednastavení hlasových relací či hlášení přes mobilní telefon.

Unikátní řešení

Statutární město Ústí nad Labem mělo historický starý analogový systém. V letech 2019–2020 si nechalo vybudovat moderní digitální obousměrný systém na velké části svého území. Jedná se o robustní systém, který se skládá z obousměrných bezdrátových hlásičů, světelných označníků v okolí areálu Spolchemie, hlavního vysílacího pracoviště na městské policii včetně vzdálených SW klientů a v neposlední řadě implementaci hladinoměru pro získávání dat o výšce hladin řek. Systém využívá tzv. multiserverové řešení, tedy SW propojení hlavní ústředny s podružnou ústřednou do jedné SW aplikace, což přináší uživatelům pohodlné ovládání systému. Jedná se o komplexní systém varování a informování, který usnadní práci krizovým složkám při vzniku mimořádné události na území města. Systém pro město Ústí nad Labem vybudovala firma Colsys, s. r. o., www.colsys.cz.

Využijte podporu z EU programů

Jako reakci na měnící se životní prostředí umožňuje EU v programovém období 2021–2027 čerpat finanční prostředky na Varovné a informační systémy.

První výzva pro podání žádosti o dotaci na varovné a informační systémy bude otevřena již od 28. 6. 2023 a potrvá do 15. 12. 2023. Více informací na stránkách www.opzp.cz. HZS zrušil účelové dotace na výstavbu koncových prvků a předpokládá vybavení měst a obcí pomocí dotací z EU. Navržená technická řešení schvalují složky HZS ČR a vyjadřuje se k nim taktéž Státní fond životního prostředí.

Obousměrný bezdrátový hlásič VoiceGuard

Vymezení pojmu „jednotlivá část obce“ – limit pro navyšování koeficientu u daně z nemovitých věcí?

Novela zákona o dani z nemovitých věcí z roku 2020 s sebou přinesla možnost stanovit obecně závaznou vyhláškou pro všechny nemovité věci na území celé obce nebo na území jednotlivé části obce jeden místní koeficient ve výši v rozmezí 1,1 až 5 (zákon č. 388/1992 Sb., o dani z nemovitých věcí, § 12).

Důvodová zpráva, jejímž autorem je Ministerstvo financí jako gestor zákona o dani z nemovitých věcí, k této novele uvedla: Pod pojmem „jednotlivá část obce“ tak lze rozumět jak katastrální území, tak **jinou část obce jednoznačným a nezaměnitelným způsobem vymezenou, např. uvedením názvu části obce, názvem ulice, parcelními čísly pozemků, nebo stavbami s číslem popisným či evidenčním**, vždy s uvedením názvu katastrálního území, ve kterém se tyto nemovité věci nacházejí.“ (Důvodová zpráva k zákonu č. 609/2020 Sb., kterým se mění některé zákony v oblasti daní a některé další zákony, část: k bodu 6 [§ 12]). Ministerstvo financí tento záměr prezentovalo tak, že „obcím dává **novou pravomoc zvyšovat místní koeficient** daně z nemovitých věcí **např. v průmyslových oblastech** a vybrat tím více peněz do svých rozpočtů.“ (Tisková zpráva MF ze dne 10. 12. 2020)

Ovšem Ministerstvo vnitra jako orgán dozoru nad zákonností obecně závazných vyhlášek upozornilo na skutečnost, že v praxi nelze za „jednotlivé části obce“ považovat selektivně vybrané nemovité věci nebo jejich soubory, protože „zavedením různých místních koeficientů pro jednotlivé části obce dochází ze strany obce k nerovnému zacházení s jednotlivými vlastníky nemovitých věcí, kteří jsou poplatníky daně z nemovitých věcí, a to z důvodu

jejich odlišného daňového zatížení“ (Právní výklad k zákonnému zmocnění odboru veřejné správy, dozoru a kontroly Ministerstva vnitra).

Dotčené orgány jsou si vědomy této problematické terminologické nejasnosti a za tím účelem předložilo Ministerstvo financí dne 1. listopadu 2022 do vnějšího připomínkového řízení novelu mající za cíl zpřesnění nejasného výkladu pojmu jednotlivá část obce a jeho nahrazení taxativním výčtem míst na škále od „celé“ obce po jednotlivou skupinu nemovitých věcí. Vzhledem k délce a nejasnému výsledku legislativního procesu Svaz požádal dotčené orgány o sjednocující stanovisko, jak mají municipality v této záležitosti postupovat, aby spravovaly obecní rozpočty s péčí řádného hospodáře, ale zároveň se nedopouštěly nerovného zacházení s jednotlivými vlastníky nemovitých věcí.

Mezi Ministerstvem financí a Ministerstvem vnitra se uskutečnilo jednání v obecné rovině, které vedlo k částečnému, nikoliv však úplnému, sblížení stanovisek. Ministerstvo financí se dlouhodobě přiklání spíše k širšímu chápání tohoto pojmu, protože cílem zmíněné novelizace bylo poskytnout obcím pokud možno co největší volbu ve stanovování místního koeficientu na svém území. Za „jednotli-

vou část obce“ byly vždy považovány i relativně malé jednotky či jiná různě velká a malá území obce. V minulosti se také jednalo o několik málo ulic, nebo dokonce jejich částí, bloky domů, a to skrze výčet konkrétních adres názvů ulic a čísel domů. Ovšem jak upozorňuje Ministerstvo financí, zpravidla se jednalo o relativně kompaktní územní celky a neměl by být chápán tento termín jako zcela libovolný výčet nemovitých věcí.

Ministerstvo vnitra má blíže k užšímu vymezení tohoto pojmu a uvedlo následující: Zákon o obcích „částí obce“ v materiálním významu rozumí nikoliv jednotlivé stavby či pozemky (v takovém případě by byl užít významově odlišný pojem „část území obce“), nýbrž část území obce, které je souvislého charakteru, a jež je současně obydlené občany této obce, kteří tvoří určité „územní společenství“. Jedná se tedy o určitou ucelenější lokalitu, ve které se nachází více „nemovitých věcí“, mezi nimiž existuje věcná a místní (zejména historická, urbanistická a krajinná) souvislost a jež pojí určitá společná specifika odrážející podmínky dané části území obce a občanů, kteří na něm žijí. Jinými slovy řečeno, za část obce lze označit tu občanů obydlenou část jejího území, která by za jiných okolností mohla být samostatnou obcí, byť by co do počtu obyvatel byla obcí velmi malou. Zpravidla jde o historicky vzniklé městské čtvrti a dřívější samostatné obce či osady, které se k obci přičlenily historickým vývojem. Tento výklad odpovídá závěrům právní doktriny a současně vychází z dřívější judikatury Ústavního soudu. (Dopis MV ze dne 10. 2. 2023)

Představitelům obcí a měst doporučujeme, aby při přípravě obecně závazných vyhlášek vycházeli z metodických pokynů Ministra vnitra, které jsou uvedeny na jejich webových stránkách, a také aby využili možnost konzultovat tyto dokumenty před jejich schválením právě se zástupci tohoto ministerstva.

PhDr. Ilona Masopustová
Legislativní a právní sekce

Budou moci obce prominout nezaplacené místní poplatky a penále u porušení rozpočtové kázně?

Poslanecká sněmovna projednává vládní návrh zákona, jehož předmětem je mimořádné odpuštění a zánik některých daňových dluhů (sněmovní tisk 384).

Cílem vládního návrhu je:

1. mimořádné odpuštění vybraného příslušenství (úroků, penále, pokuty za opožděné tvrzení daně a nákladů řízení, vč. exekučních nákladů) u daňových dluhů primárně v působnosti resortu Ministerstva financí, pokud dojde za stanovených podmínek k úhradě jistiny;
2. eliminace bagatelních nedoplatků a tím tak úleva dlužníkům i správčům daně;
3. poskytnout územním samosprávám zákonný rámec k aplikaci § 2 odst. 3 písm. a) vládního návrhu zákona, kde je uvedeno, že „*daní se pro účely tohoto zákona rozumí také místní poplatek nebo odvod za porušení rozpočtové kázně, pokud do 30. června 2023 rozhodne svým usnesením zastupitelstvo obce, že se tento zákon použije na místní poplatek nebo odvod za porušení rozpočtové kázně, které spravuje obecní úřad této obce*“.

Municipality mohou tedy usnesením zastupitelstva ve své samostatné působnosti přistoupit k aplikaci přednastavených pravidel uvedených ve vládním návrhu zákona a aplikovat je na oblast místních poplatků podle zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, resp.

na příslušenství v podobě zvýšení poplatku podle § 11 odst. 3 tohoto zákona, a na oblast odvodů za porušení rozpočtové kázně podle zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů, resp. na jejich příslušenství v podobě penále.

Zastupitelstvo v případě schválení zákona bude moci rozhodnout, zda:

1. nebude zákon aplikován vůbec;
2. bude aplikován pouze na místní poplatky (případně na které druhy);
3. bude aplikován na odvody za porušení rozpočtové kázně;
4. bude aplikován na obě skupiny peněžních plnění.

Vzhledem k tomu, že usnesení příslušného zastupitelstva musí být dle návrhu zákona **přijato do 30. června 2023**, je třeba představitele samospráv upozornit na omezený časový prostor, ve kterém zastupitelstva budou moci přijmout zmíněné usnesení. Z toho důvodu samo Ministerstvo financí vyzývá, aby obce i kraje přistoupily k přípravě usnesení s předstihem, protože rozhodné období začíná 1. červencem 2023. O schválení zákona, jeho vydání ve Sbírce zákonů a nabytí účinnosti bude Svaz informovat na webových stránkách i prostřednictvím e-zpravoda-

je. **Usnesení zastupitelstva nelze schválit před nabytím účinnosti zákona.**

Svaz požádal Ministerstvo financí o metodickou pomoc a zprostředkování kontaktního místa. Ministerstvo ve své odpovědi upozornilo, že samotná realizace pravidel obsažených v zákoně je popsána primárně v normativním textu, nicméně za účelem srozumitelnosti zpracovalo v důvodové zprávě podrobnější informace a upozornění, která mohou sloužit jako metodický základ pro úřední osoby i daňové subjekty. Dále je MF připraveno aktualizovat a na svém webu zveřejnit materiál dle výsledku legislativního procesu, vč. doprovodného vysvětlení. Zároveň přislíbilo zveřejnění jednoduchých procesních a informačních schémat, která by přispěla k větší srozumitelnosti.

Pokud by se vyskytly odborné problémy přesahující vysvětlení v důvodových zprávách, které by se týkaly realizace vládního návrhu zákona jako součásti výkonu správy daní, lze se obrátit na Mgr. Karla Šimka (karel.simek@mfc.cz, tel.: 257 042 641) nebo na JUDr. Jiřího Kroupu (jiri.kroupa@mfc.cz, tel.: 257 044 015). O aktualitách budeme informovat.

PhDr. Ing. Ilona Masopustová
Legislativní a právní sekce

Územní partneři opět u jednoho stolu

Územní partneři se 29. března 2023 v Praze opět sešli k jednání s cílem projednat témata týkající se regionálního rozvoje, národní i evropské dotační politiky. Výstupem jednání bylo celkem 11 usnesení, která byla následně prezentována na jednání Národní stálé konference 13.–14. dubna v Plzni – viz následující článek.

Jednání, které tentokrát hostila Národní síť MAS, se zúčastnili zástupci Svazu, Sdružení místních samospráv, Asociace krajů, Spolku pro obnovu venkova a České biskupské konference. Přítomni byli také zástupci Ministerstva pro místní rozvoj v čele s náměstkem Radimem Sršněm. Důležitým tématem na programu z pohledu všech územních partnerů bylo financování projektů, ať už z národních dotačních zdrojů nebo operačních a dalších programů EU.

Náměstek Radim Sršeň představil změny, které MMR připravuje pro nový Program

na podporu rozvoje regionů 2024+, který by měl být spuštěn na podzim. Nový program, a částečně i poslední výzva současného programu na pozemní komunikace na r. 2023, nastavuje nová hodnotící kritéria, která by měla přinést posun ve prospěch transparentnosti hodnocení projektových žádostí a zároveň i zacílení výzev na potřebnější regiony (bonifikace HSOÚ) a projekty s větším přínosem. Novinkou bude také větší zapojení finančních nástrojů, které umožní zafinancování vyššího počtu projektů. MMR tak postupně aplikuje návrhy Svazu z r. 2021 a ambicí je posí-

lit celkovou koordinaci NDT všech resortů nebo které Svaz zpracoval v rámci stanoviska k nastavení národních dotačních titulů v r. 2021.

V souvislosti s dotační politikou státu byla zmíněna velká roztržičnost dotačních programů, které čeká také v kontextu plánovaných úsporných opatření vůči státnímu rozpočtu redukce a racionalizace. Klíčem k zacílení dotačních programů by mohlo být stanovení standardů veřejných služeb, vybavenosti a infrastruktury území a především sídel. Územní partneři takovou

diskusi považují za přínosnou pro přípravu na další programové období 2028+.

Územní partneři upozornili také na problém neexistence jednotné metodiky DNSH. Každý řídicí orgán má svá vlastní pravidla, co znamená „významně nepoškozovat životní prostředí“, což významně komplikuje žadatelům přípravu a realizaci projektů financovaných z Národního plánu obnovy a operačních programů. Přijaté usnesení vyzývá,

související s nutností rychlé realizace projektů do r. 2025 a některé nutné podmínky jako splnění environmentálních opatření a neuznatelnost DPH přináší žadatelům více komplikací než přínosů, a i proto není řada užitečných výzev (např. výzva na dětské skupiny nebo pobytové sociální služby) čerpána. V kontextu přípravy nových komponent NPO na cestovní ruch, dostupnost bydlení a podporu projektové přípravy, které jsou z pohledu samospráv velmi vy-

užitelné, územní partneři opětovně vyzvali dotyčné vládní orgány, k zapojení územních partnerů do nastavování plánovaných výzev co nejdříve, aby šance na vyčerpání programu a splnění cílů NPO byla co největší. Městům a obcím v jejich investicích komplikuje život nastavení veřejné podpory. Poprvé od r. 2012 Evropská komise nyní otvírá možnost podmínky veřejné podpory upravit. Územní partneři upozornili na nutnost řešit stávající neuspokojivý limit veřejné podpory de minimis a podporují navýšení limitu na 500 tis. EUR a 1,2 mil. EUR u služeb obecného hospodářského zájmu (SGEI). Dále vyzvali vládní orgány, aby je zapojily do jednání k zpracování metodiky nového Obecného nařízení o blokových výjimkách (GBER) a usilovaly o notifikaci v oblastech, kde jsou města považována za velký podnik a jsou na ně aplikována pravidla de minimis, která je omezují v řadě veřejných investic.

*Mgr. Gabriela Hůlková
Sekce regionálního rozvoje
a zahraničních vztahů*

Za účasti ministra Ivana Bartoše se uskutečnilo jednání Národní stálé konference (NSK) v Plzni

Tentokrát se jednání NSK uskutečnilo za přítomnosti územních partnerů, zástupců MMR v čele s ministrem Bartošem a zástupců dalších řídicích orgánů a ministerstev ve dnech 13. a 14. dubna 2023 v Plzni. Otevřelo témata související s podporou regionálního rozvoje, implementací programů EU nebo Národního plánu obnovy. Svaz zastupovali místopředseda Pavel Drahovzal, Gabriela Hůlková a Antonín Lízner z Kanceláře Svazu.

Platforma Národní stálé konference, která zahájila svou činnost v programovém období 2014–2020, slouží jako nástroj pro aplikaci principu partnerství, k zajištění vzájemné provázanosti, informování a koordinaci státní úrovně a územních partnerů a k uplatňování územní dimenze. Z územních partnerů jsou členy NSK Svaz měst a obcí, Sdružení místních samospráv, Národní síť MAS, Asociace krajů, nositelé ITI a nově také Asociace euroregionů a Asociace DSO. První den jednání byl tradičně věnován odděleným jednáním jednotlivých komor – Komory regionální, urbánní a CLLD, na kterých se především projednávala aktuální situace v implementaci dobíhajícího a aktuálního programového období fondů EU prostřednictvím nástrojů ITI, CLLD a RAP.

Plenární zasedání 14. dubna zahájil ministr Ivan Bartoš jako předseda Národní stálé konference, který také celému jednání předsedal. Tradičním bodem programu byla prezentace jednotlivých řídicích orgánů s ak-

tuálními informacemi o rozběhu jednotlivých operačních programů s důrazem na ty výzvy a specifické cíle, kde je uplatňována územní dimenze.

Své pravidelné okénko v programu mají také územní partneři. Tentokrát prezentovali výstupy z posledního jednání územních partnerů, které se uskutečnilo 29. března (*viz Územní partneři opět u jednání stolu*). Národní stálá konference přijala kromě jednoho všechna navrhovaná usnesení územních partnerů v celkovém počtu deseti. Usnesení se např. týkala potřeby jednotné metodiky DNSH, aplikace nových pravidel veřejné podpory a de minimis, zapojení územních partnerů do zacílení nových komponent Národního plánu obnovy, širšího zapojení regionálních stálých konferencí do implementace územní dimenze v rámci EU programů nebo výzvy k zapojení územních partnerů do přípravy budoucího programového období 2028+.

Diskuse proběhla k usnesení, ve kterém územní partneři vyzývali k zpětnému převodu alespoň části z 130,7 mil. EUR, přesunutých z ESF do ERDF a Fondu soudržnosti, zpět ve prospěch OP JAK a OP Z+, ovšem aniž by byla ohrožena alokace pro města. Zástupci Ministerstva dopravy a dalších resortů byli však proti přijetí tohoto usnesení a plénum NSK se nakonec shodlo, že k tomuto usnesení proběhne per rollam hlasování po zpracování důvodové zprávy, ze které bude jasné, odkud přesně se finanční prostředky vezmou a na jaké aktivity v rámci OPZ+ a OP JAK budou realokovány.

Na závěr jednání zazněly dlouho očekávané novinky k nastavení využití dodatečné alokace Národního plánu obnovy. Z dodatečných 49 mld. Kč budou financovány především investice do digitalizace, modernizace energetické distribuční soustavy, podpory personálních kapacit na resortech, které administrují NPO (technická podpora) nebo

poradenství pro žadatele o podporu z modernizačního fondů. Bohužel dlouho očekávaná komponenta na podporu cestovního ruchu nebyla ze strany Evropské komise schválena a nebude v rámci NPO podporována. Naopak zůstává podpora dostupného bydlení, bude však financována z půjček NPO.

Úspěchem z pohledu územních partnerů je návrat komponenty 4.1 na podporu projektové přípravy a investic v území mezi financované aktivity. V neposlední řadě stojí za zmínku, že vláda 30. března indikovala vůči Evropské komisi zájem o půjčku ve výši cca 11 mld. EUR (cca 182 mld. Kč), jejíž zacílení je nyní aktuálně diskutováno na úrov-

ni vlády a jednotlivých ministerstev. Na NSK bylo deklarováno zapojení územních partnerů do nastavení nových komponent a výzev, které jsou pro města, obce a kraje relevantní.

*Mgr. Gabriela Hůlková
Sekce regionálního rozvoje
a zahraničních vztahů*

Družstevní výstavba jako šance na dostupné bydlení – díl II.

ZÁKLADNÍ PRINCIPY PROJEKTU DDB JAKO INSPIRACE PRO OBCE V ČR

V našem prvním článku na toto téma, který byl publikován v INS č. 4, jsme čtenáře seznámili s obecnými výhodami družstevního bydlení a informovali je o existenci koncepce tzv. Projektu dostupného družstevního bydlení (DDB) vytvořeného Hlavním městem Prahou v rámci gesce tehdejší radní pro podporu bydlení Hany Kordové Marvanové ve spolupráci s advokátní kanceláří Jiřího Kučery (Kučera & Associates). Nyní se podrobněji zaměříme na základní principy a fungování projektu DDB a jeho výhody jak pro obce, tak pro členy bytových družstev.

Fungování projektu

Projekt DDB je projektem spolupráce soukromého a veřejného sektoru (PPP), jehož cílem je výstavba cenově dostupného družstevního bydlení určeného zejména pro příslušníky střední příjmové skupiny, která má problém dosáhnout na vlastnické bydlení, a dále zajištění podnájemního bydlení pro obcí podporované skupiny obyvatel (například příslušníky profesí stěžejních pro zajištění chodu a rozvoje obce, sociálně slabší rodiny a podobně). Projekt je vysoce variabilní a umožňuje tak každé obci zacílit na své individuální potřeby.

Projekt je založen na spolupráci obce a soukromého partnera – profesionála v oboru družstevní výstavby. Výběr partnera bude proveden na základě soutěže potenciálních zájemců. Obec s vybraným partnerem založí bytové družstvo, partner následně pro družstvo zajistí výstavbu bytového domu.

Jednou z možných variant projektu DDB je ta, že bytový dům bude postaven na pozemku ve vlastnictví obce – obec za tímto účelem pro družstvo zřídí právo stavby. V tomto bytovém domě bude mít dle svých požadavků část bytů obec, která tyto byty bude podnájem. Zbývající byty budou vyhrazeny pro nové členy družstva – fyzické osoby, které splňují předepsané podmínky.

Díky tomu, že stavba bude probíhat na pozemku ve vlastnictví obce na základě obcí zřízeného práva stavby ve prospěch bytového družstva, se do nákladů na výstavbu tak nepromítnou náklady na pořízení pozemku, což zpravidla představuje výraznou část celkových nákladů na výstavbu bytového

domu. Družstvo bude mít nárok si následně pozemek od obce odkoupit poté, co splatí celé náklady na výstavbu bytového domu. Zatímco běžné hypoteční úvěry jsou obvykle poskytovány nejdéle na dobu 30 let, celkové náklady v projektu DDB tak mohou být rozprostřeny na delší časové období, a to i mezigeneračně.

Projekt DDB je však variabilní a tak není nezbytně nutné pozemek poskytovat pouze prostřednictvím práva stavby. Obec může případně vložit pozemek do družstva jako nepeněžitý další členský vklad a mít tak o hodnotu pozemku levnější výstavbu. Je možná také kombinace obojího, kdy například část pozemků bude družstvu poskytnuta formou práva stavby, část jich bude vložena jako vklad. Vždy záleží na konkrétních cílech a požadavcích obce.

Nižší ceny může být dosaženo také tím, že pro družstvo bude výstavbu zajišťovat partner, kterého obec vybere podle nejvýhodnější podané nabídky. Soutěž potenciálních partnerů tak rovněž může dále snížit celkové náklady na výstavbu.

Zacílení projektu

Projekt DDB má za cíl především podporu cenově dostupnějšího bydlení, může proto obsahovat také prvky omezující spekulaci s byty. Podmínky družstva jsou variabilní, a tak může být stanovena například podmínka, že členem družstva se může stát pouze fyzická osoba, která nevlastní žádnou jinou nemovitost (ani není členem družstva s pronajatým družstevním bytem a podobně), či že družstevní byt smí být podnajat pouze ze závažných důvodů se souhlasem

družstva, tedy musí sloužit k bydlení člena družstva a nemůže sloužit k podnikání, např. k poskytování krátkodobých ubytovacích služeb prostřednictvím platform typu Airbnb. Díky těmto omezením by družstevní byty nebyly atraktivní pro investory, ale pouze právě pro osoby, které v nich chtějí bydlet. Konkrétní podmínky však vždy závisí na požadavcích obce a záleží tak na obci, jakým směrem chce projekt směřovat a jaká omezení (či naopak volnost) budou členům družstva stanovena.

Podmínky členství v družstvu pak umožňují zacílit projekt na určité skupiny obyvatelstva, které obec bude chtít v daném případě podpořit, např. příslušníky střední třídy, mladé rodiny s dětmi a podobně. Požadavky na stavbu jsou rovněž plně nastavitelné podle požadavků obce, projekt je tak vhodný jak na rozsáhlou sídlištní výstavbu, tak na stavbu menších samostatných budov. Projekt DDB umožňuje členům družstva získat dostupnější bydlení, obci umožňuje přispět k uspokojení bytových potřeb osob žijících na jejím území a zároveň získat byty, které může dále podnájem.

Je důležité, aby projekt obsahoval právní a ekonomické pojistky zajišťující, že projekt bude po celou dobu sloužit k jeho původnímu účelu a nedojde k jeho „únosu“ investory. Účel projektu si obec může vymezit dle svých konkrétních požadavků, přičemž na svém území může mít současně více projektů s různým zaměřením.

*JUDr. Hana Kordová Marvanová
senátorka a advokátka
Mgr. Jiří Kučera
advokát AK Kučera & Associates*

Památky v obci: Závazek, finanční zátěž, stmelující prvek, nebo šance? Vše dohromady!

Svaz měst a obcí vám přináší další Kartu investičních příležitostí, která se v první části věnuje inspiraci, jak s památkami naložit, v druhé části pak přináší aktuální přehled dotačních titulů, který se nějakým způsobem vztahuje na podporu památek, kultury a kreativního života v obci.

Na druhém ročníku Inspiračního fóra jsme se věnovali tématu památek v obci. Na první pohled jednoduché téma v sobě skrývá nečekanou komplexitu: Co lze považovat za památku? Jak nahlížet na jejich roli v životě obce, jaká je role obce při zachování jejich historické hodnoty, co přináší zpřístupnění památky obci, občanům, jakou roli může hrát pro rozvoj turismu a ekonomiky kraje? Mohou památky přispět k identifikaci občanů s jejich obcí?

Druhý ročník Inspiračního fóra přinesl zkušenosti starostů, pro které se toto téma stalo úkolem přesahujícím řadu volebních období. Obec Štědrá například pod vedením starosty Františka Pánka odkoupila v roce 2011 rozpadlý barokní zámek zpět od italských investorů a začala dlouhou cestu k jeho opravě a postupné rekonstrukci, z části také s dobrovolným zapojením občanů. Ti se v zámku dnes setkávají na oslavách se svými rodinami a slaví tam svatby. Tato historická památka nadregionálního významu přitahuje také turisty a projíždějící cyklisty. Vystoupení starosty Pánka ukazuje jeden příklad za všechny, které můžete ještě shlédnout online ze záznamu na stránkách Svazu www.smocr.cz/cs/inspiracni-forum.

Zásadní otázka, která se zástupcům obce vlastní památky okamžitě vybaví, je o financích: **Kde vzít na údržbu památek, na jejich úpravu pro komunitní účely a na jejich dnes už výrazně dražší provoz než dříve?** Ministerstvo kultury dotační tituly určené pro památky spíše omezuje, než rozšiřuje a Ministerstvo pro místní rozvoj přistupuje u dotačních titulů určených na památky z IROP 2021–2027 (Výzvy 51 a 52 Památky) z důvodu mnohonásobně překračující absorpční kapacity u titulu určeného na památky k dramatickým opatřením, které zúží přístup žadatelů k financím. Tyto podmínky jsou aktuálně ve vyjednávání,

ale fakt, že prostředků je příliš málo a poptávka připravených projektů je příliš vysoká, je neoddiskutovatelný. Jistou nádeží se jevila Komponenta 4.5 Národního plánu obnovy, ze kterého již byla podpořena velká kreativní centra, a aktuálně se připravuje výzva Rozvoj regionálních kulturních a kreativních center – malá centra, která by měla být v tomto roce. Zda si zde na finanční prostředky sáhnou také obce a jaké budou podmínky výzvy, zatím Ministerstvo kultury se Svazem neprojednávalo.

Dalším citlivým tématem je energetická náročnost památkově chráněných budov a zákonem daná nemožnost aplikace technologií, které jsou možné na běžných stavbách: i zde bude nutno otevřít diskuzi o podmínkách dotačních titulů například u Modernizačního fondu: zda je realistické vyžadovat technické parametry úspor také u památek, anebo – při snaze o jejich zachování – neumožnit dotační podporu pro individuální přístup pro dosažení úspor.

Využití památek je často provázáno s rozvojem a využitím potenciálu pro cestovní ruch. Také zde však absorpční kapacita mnohonásobně převyšuje poptávku, jak si začátkem roku ověřilo Ministerstvo pro místní rozvoj a sáhlo také u 81. a 82. výzvy IROP Cestovní ruch k opatřením, které omezí možný počet žadatelů. Kromě navýšení ko-financování a dalších podmínek je tato výzva omezena pouze na hospodářsky a sociálně omezená území (HSOÚ).

Určitou šanci pro obce v příhraničních oblastech představují programy INTERREG (Bavorsko – Česko, Rakousko – Česko, Slovensko – Česko, Sasko – Česko, Česko – Polsko), kde je podle informací z webu MMR připraveno v souhrnu 4,7 miliardy Kč pro oblast cestovního ruchu a kultury. Je však potřeba se naučit programy INTERREG čerpat, jejich podmínky i nutnost spolupráce se zahraničními partnery jsou stále pro některé obce překážkou.

*Mgr. Monika Štěpánová
Sekce regionálního rozvoje
a zahraničních vztahů*

Přehled všech finančních možností i inspiraci, jak s památkami naložit, najdete v Kartě investičních příležitostí, kterou jsme pro vás připravili ke stažení pod tímto kódem.

Zámek Štědrá, místnost č. 209 v roce 2015 a 2016. Autor: František Pánek

Památka v obci – Význam památky pro obec/město

Péče o památky, podpora řemesel a dalších tradic postupně přestává být vnímána jako společenská zátěž nebo jakási „nadstavba“. Koncept kreativních průmyslů, obecně uznávaný v nejvyspělejších zemích světa, naopak staví do středu pozornosti místně specifickou kulturu jako podnět pro vnímavé a talentované inovátory. Města a regiony spolu soupeří o vzdělané kreativní pracovníky, přičemž využívají svých výhod – metropole předností městského života, menší sídla čistšího životního prostředí nebo nižších nákladů. V této soutěži se každé místo může opřít o své kulturní dědictví, včetně památek.

Některé památky jsou významnými atrakcemi turismu. Neplatí to ale obecně, z celkového množství téměř 40 000 zapsaných kulturních památek je jen asi setina zpřístupněna za vstupné. Cestovní ruch není všelékem a univerzálním zdůvodněním pro obnovu památky. Památky v obci slouží v první řadě svým obyvatelům, jsou připomínkou historie a jejího spojení se současností a mají sloužit jako symbol, k němuž se mohou vztahovat lidé bez rozdílu věku, genderu, národnosti či politické příslušnosti. Důležitá je v tomto ohledu role památek především v rychle rostoucích obcích v blízkosti velkoměst, kam se stěhují noví obyvatelé hledající svou identitu. V periferních oblastech vzdorujících nepříznivým demografickým trendům se památky mohou stát rozvojovým faktorem a nástrojem municipálního marketingu.

Současná podpora kreativních průmyslů není zaměřena jen na inovace v designu, módě nebo herním průmyslu, ale i na prostředí pro kreativitu. Rozvoji talentů lze napomoci nejen vzděláváním, ale třeba i vytvořením co-workingového centra nebo obnovou památkového objektu. Úcta k minulosti přitom není staromilstvím, ale naopak klíčem k budoucnosti. Zatímco v některých evropských zemích, třeba v sousedním Sasku, jsou památky chráněny především v rámci systému prostorového plánování a samotné prohlášení za památku není pro objekt radikální změnou, v ČR se zápis do památkového katalogu stává milníkem někdy rozhodujícím o přežití stavby (například Nákladové nádraží Žižkov) či jejím zničení (například Transgaz).

Kulturní památky jsou podle zákona 20/1987 Sb., o státní památkové péči, na základě svých památkových hodnot prokláškovány Ministerstvem kultury. Ve chvíli, kdy je objekt zapsán do Ústředního seznamu kulturních památek, platí pro něj pravidla daná tímto zákonem, která umožňují výrazná omezení vlastnických

práv. Vlastník památky je povinen na vlastní náklad pečovat o její zachování, udržovat ji v dobrém stavu a chránit ji před ohrožením, poškozením, znehodnocením nebo odcizením. Pro každou údržbu, opravu, rekonstrukci, restaurování nebo jinou úpravu kulturní památky je povinen si předem vyžádat závazné stanovisko obecního úřadu obce s rozšířenou působností, a jde-li o národní kulturní památku, závazné stanovisko krajského úřadu.

**Systém památkové péče je tzv. dvojko-
lejný.** Závazná stanoviska vydávají úředníci obce s rozšířenou působností, práci v terénu a komunikaci s vlastníkem mají na starost odborní garanti území, pracovníci Národního památkového ústavu (NPÚ), největší příspěvkové organizace v kultuře u nás. Jejich odborné vyjádření by měli úředníci ve svých závazných stanoviscích respektovat. Spory o účelnost a hospodárnost tohoto řešení se táhnou po celé desetiletí. Doba, kdy byla vyjádření obou „kolejí“ někdy dokonce v ostrém rozporu, je však už minulostí. Pracovníci NPÚ poskytují zdarma servis majitelům a uživatelům památek, komunikace s nimi je základní podmínkou kvalitní péče o hmotné kulturní dědictví.

Obce a města jsou v ochraně památek nejméně v trojí pozici. Obce s rozšířenou působností v přenesené působnosti vykonávají a organizují památkovou péči ve svém obvodu. Jsou dotčenými orgány pro řízení vedená jinými správními orgány, která se týkají kulturních památek, památkových rezervací a zón, vč. výkonu dozoru. V samostatné působnosti pak obce (i kraje) mohou podpořit péči o památ-

ky na svém území například vyhlášením dotačních titulů. Obce jsou také přímými vlastníky památek, a to nejen administrativních budov či škol, ale stále častěji také sakrálních staveb, které jsou v regionech s minimálním počtem aktivních věřících do obecního vlastnictví převáděny církvemi a náboženskými společnostmi.

Trendy

Přestože jsme stále zvyklí pohlížet na ochranu památek jako na věc státu, veřejná správa není jejím hlavním aktérem a trendem jsou stále rozmanitější způsoby ochrany památek. Většina památkového fondu je ve vlastnictví soukromých či neziskových subjektů – nejpočetněji jsou

Těchobuz: Foto Tereza Podroužková

v památkovém fondu zastoupeny obytné domy. Díky restitucím se k rodovým památkám dostali příslušníci české šlechty. O památky ale stále více pečují také další soukromí majitelé či společensky zodpovědné firmy. Přestože u nás nejspíše nemůžeme očekávat vznik takových organizací, jakými jsou nadace a trusty pečující o stovky či možná tisíce památek ve Velké Británii, **význam soukromého sektoru v památkové péči stále roste.**

Každá stavba vznikla s určitým záměrem, její funkce byla spojena s ekonomickým

projektem odpovídajícím době a prostředí. V průběhu času se funkce památky mohou změnit, což bývá spojeno s přestavbami či celkovou konverzí. Žádná stavba se však během své existence nevyhne změně ekonomického projektu. Typickým příkladem jsou barokní zámky. Vznikly buď přestavbou původních tvrzí nebo na zelené louce, jejich stavba byla možná díky práci robotníků, jejich provoz byl vázán na výnosy z celého panství. Tento model se radikálně změnil už na konci 18. století, znovu ve století 19. a po provedení pozemkové reformy po roce 1919. Snaha o využití těchto staveb pro sociální účely ve druhé polovině 20. století zkrachovala nejen proto, že kamenné objekty s více než metrovými zdmi není možné efektivně vytápět, ale i proto, že jejich vnitřní dispozice nejsou vhodné například pro domovy s pečovatelskou službou. Ještě obtížnější je hledání nového využití u historických klášterů, jejichž ekonomické zázemí zmizelo již na počátku vlády Josefa II. Někdy je proměna využití spojena s dějinnou tragédií (úcta k obětem šoa vede k pietnímu udržování alespoň některých bývalých synagog), jindy je hledání nového ekonomického projektu přirozené a postupné.

Inspirace

Každá památka je jedinečná a také příběhy obnovy a využití památkových objektů jsou různé. V turisticky atraktivních oblastech obnovené památky zvyšují nabídku aktivit pro návštěvníky (jako v případě ambiciózní obnovy trojklášteří v Českém Krumlově), jinde slouží místním (jako cenný podstávkový dům v Lipové u Šluknova). V globalizovaném světě lze památku využít pro špičkové umělecké aktivity (jako v případě zámku Kinských v Žďáru nad Sázavou) nebo jako místo pro duchovní růst (hradčanská Fortna). Díky neotřelým nápadům mohou i neobvyklé historické

Klášter Broumov: Foto Marek Jehlička

objekty dobře sloužit potřebám současnosti a stát se místem setkávání.

Někdy je pro využití objektu potřeba kombinovat mnohé funkce. To je případ zámku v Pacově. Objekt se složitým stavebním vývojem (původně gotický hrad, následně barokní zámek, klášter a opět zámek) sloužil po roce 1945 jako kasárna. V roce 2011 byla dokončena architektonicky zajímavá přestavba jižního a západního křídla zámku pro potřeby městského muzea, knihovny, informačního centra i mnoha místních spolků. V areálu v centru města se pořádají kulturní akce, promítá zde letní kino, nechybí ani dětské hřiště.

Podnětem k rozvoji celého regionu se stal dnes již známý poutní kostel v Neratově v Orlických horách. Když ho v roce 1987 navštívil mladý, tajně vysvěcený, kněz Josef Suchár šlo o zarostlou ruinu bez střechy. Po revoluci získal Suchár od tehdejšího

královéhradeckého biskupa svolení k obnově kostela pod podmínkou, že do Neratova, v té době osídleného v podstatě pouze chalupáři, přivede nové obyvatele. S myšlenkou, že památce, o kterou nikdo nestojí, pomohou lidé, o něž nikdo nestojí, vytvořil sdružení, jehož základem byly pěstounské rodiny, a které se zaměřilo na pomoc mentálně postiženým i jiným potřebným.

Sdružení Neratov se stalo významným regionálním zaměstnavatelem, v pohraniční obci funguje nejen kostel s výjimečnou prosklenou střechou, ale také pivovar, obchod a další služby pro návštěvníky.

Zajímavé konverze industriálních památek u nás zatím nejsou tak časté jako v západní Evropě. Vedle obecně známého projektu přeměny oblasti Dolní Vítkovice a dalších realizací v krajských metropolích lze najít i úspěšné projekty z menších měst. Jedním z nich je Sladovna Písek, která od roku 2009 slouží jako největší dětská galerie v Čechách a oblíbený cíl nejen dětských návštěvníků. Díky osvětlenému soukromému majiteli došlo k přestavbě bývalého soukenického areálu v Humpolci na stále oblíbenější galerii 8smička.

Broumovský výběžek, kolonizovaný břevnovskými mnichy v 13. století, byl po celou svou historii spojen s existencí benediktinského kláštera. Ten byl přestavěn do monumentální podoby Kryštofem a Kiliánem Ignácem Dientzenhoferovými, spolu s dalšími památkami v oblasti. Broumovsko, postižené poválečným odsunem, ve svém rozvoji vsadilo na kulturu. Díky Agentuře pro rozvoj Broumova se z kláštera opět stalo centrum celé oblasti – nabízí nejen služby pro turisty, ale také bohatý kulturní program nebo možnost co-workingu. Sedmitisícový periferní Broumov v současnosti usiluje o titul Evropské hlavní město kultury 2028.

Ing. Vojtěch Kouba, Ph.D.
redakčně kráceno,

plný text – viz kód u předcházejícího článku

Sladovna Písek: Foto Sladovna Písek

Jak zarazit podomní rejdy energošmejďům

Energošmejdi se po krátké pauze vracejí do ulic měst a obcí. Jak mohou zastupitelé překazit nájezdy těchto nepoctivců na spotřebitele, radí Markéta Zemanová, členka Rady Energetického regulačního úřadu, v našem rozhovoru.

Loni aktivity energošmejďů utichly. Hrozí jejich návrat?

Nekalých rejďů energetických zprostředkovatelů loni skutečně ubylo. Od začátku tohoto roku ale pozorujeme oživení aktivit zprostředkovatelů a s nimi i energošmejďů. Zatím jsou to desítky podání, ale je evidentní, že šmejdi znovu vyrazili do terénu.

Jak mohou města a obce proti energošmejďům bojovat?

V praxi je dobrým řešením zakázat v obci podomní nabídky energetických zprostředkovatelů, případně i samotných dodavatelů energií. Energetický zákon to výslovně umožňuje podle § 11p. Nařízení je přitom možné vztáhnout na celou obec, nebo její část. Pozor však, činnost zprostředkovatelů nebo dodavatelů musí být výslovně zakázána v návaznosti na energetický zákon.

Běžný zákaz podomního prodeje podle živnostenského zákona na ně neplatí?

S novelou energetického zákona energetičtí zprostředkovatelé přešli pod gesce energetického zákona. Jestliže je obec ve svých ulicích nechce, musí to říct novým nařízením, pokud tak už neučinila.

Má takový zákaz nějaká specifika, na která by si zastupitelé měli dát pozor?

Energetický zákon neklade na zákaz podomního zprostředkování žádné zvláštní obsahové či právní požadavky ve srovnání s nařízením, které platí pro jiné podomní prodejce. Nařízení se jen musí odvolat na § 11p energetického zákona, nikoliv na živnostenský zákon.

Kdo a jakým způsobem může následně energetického zprostředkovatele postihnout, pokud zákaz poruší?

Jde o obecní předpis. K postihu je tedy oprávněná pouze obec, resp. město, nikdo jiný. Jednalo by se o běžné přestupkové řízení. Nejdříve je ale zprostředkovatele potřeba chytit, ideálně přímo při činu, tedy když přestupek páchá.

Zasáhnout by tedy mohla obecní policie?

Pokud obec či město služeb obecní policie využívá, je to nejlepší nástroj k rychlému zásahu. Může na místo přijet rychle, dříve než energošmejď někam zmizí nebo než stihne napadnout další spotřebitele. Navíc má obecní policie ideální předpoklady zajistit na místě důkazy, jasně identifikovat zprostředkovatele a třeba si opatřit smlouvy, které má v tašce. Pomůže to nejen obci při sankcionování za porušení zákazu podomního zprostředkování, ale také nám, jestliže zprostředkovatel poruší energetický zákon nebo zákon o ochraně spotřebitele.

Mohou obce nebo lidé hlásit zprostředkovatele na ERÚ?

Samozřejmě. Dopustí-li se zprostředkovatel zakázané obchodní praktiky nebo třeba vykonává svou činnost bez povinné registrace, budeme se jím zabývat v rovině dozoru a sankcí. V případě registrovaných zprostředkovatelů můžeme registraci dokonce zrušit a jejich podnikání tím ukončit na několik let.

Co mohou obce proti energošmejďům dělat, kromě samotného zákazu podomního zprostředkování?

Důležitá je prevence, osvěta. Poučený spotřebitel se nenechá tak snadno vlákat do smluvních pastí. Pomoci tak mohou články v obecních periodících, texty na vývěskách, přednášky, které pořádáme on-line i fyzicky ve spolupráci se Svazem

měst a obcí. Mnohdy stačí třeba i jen vytisknout Desatero obrany proti šmejďům, které jsme vydali již před třemi lety a průběžně ho aktualizujeme. Nebo lze převzít a tisknout naše brožury ke smlouvám a k dalším tématům, případně si o ně požádat v již vytištěné podobě u nás na úřadě.

Chtějí-li zastupitelé pomoci spotřebitelům, dočkají se ochoty a pomoci i z naší strany. Doporučuji sledovat web ERÚ, kde jsou k dispozici nejrůznější materiály. Na stejném webu nebo na stránkách Svazu se také dozví o připravovaných akcích.

Mohou zastupitelé pomoci, i když někdo energošmejďovi již naletěl a podepsal?

Z praxe známe příklady hodné uznání. Někteří starostové na výskyt energošmejďů ve své obci například reagovali ihned prostřednictvím obecního rozhlasu. Vyzvali občany, kteří jim cokoli podepsali, aby se okamžitě dostavili na obecní úřad, kde jim pomohli odstoupit od čerstvě uzavřených smluv. Perfektně tak minimalizovali hrozící dopady. Víím, že ne každý zastupitel má potřebné prostředky a kapacity na to, aby podobné poradenství lidem mohl poskytnout. Nicméně, je-li to ve vašich silách, je to důležitý krok v boji proti energošmejďům.

Mohli bychom poradit základní práva, které mohou spotřebitelům pomoci v podobných situacích?

Určitě. Základ stanoví občanský zákoník. Od jakékoliv distanční smlouvy lze vždy odstoupit do 14 dnů od jejího uzavření, a to bez sankce. Jestliže byla uzavřena při nevyžádané návštěvě podomního prodejce, je lhůta 30denní, a kdyby dotýčný použil nekalou obchodní praktiku, tak dokonce 90denní. Energetický zákon pak nabízí další ochranné lhůty. Smlouvu o zprostředkování lze vypovědět bez sankce kdykoliv. Smlouvu s dodavatelem, pokud byla uzavřena distančně, můžeme vypovědět bez sankce do 15. dne po zahájení dodávek. Smlouvy o dodávkách uzavřené přes zprostředkovatele se přitom považují víceméně za distanční vždy. Pozor na to, že veškerá odstoupení či výpovědi bychom měli zasílat vždy písemně.

*pro Svaz připravil rozhovor Michal Kebort
tiskový mluvčí ERÚ*

Maratón krajských setkání je za námi

Všude svazová kancelář představila strukturu a fungování Svazu a přinesla řadu zajímavých informací. Kam se posunulo odpadové hospodářství, jak a zda se zrychlily převody státního majetku na obce nebo co vás může potkat a čemu se vyvarovat při vypisování veřejných zakázek, to byla témata, která dnes a denně starostové řeší. Odborníci ze státních institucí, ministerstev či krajských úřadů účastníkům vysvětlovali i proces tvorby

digitálních technických map nebo nabízejí pomoc při řešení úsporných projektů v oblasti energetiky.

Na každém setkání byla také znovu představena právní poradna, která slouží členům Svazu již od roku 2018 a získala si velkou oblibu. Městům a obcím šetří nejen čas, ale i peníze. Letos si účastníci mohli také rozšířit své vědomosti ohledně kyberbezpečnosti. Přednášky Pavla

Matějčeka na toto téma, byť na samém závěru každého setkání, si získaly mnoho příznivců. Třešničkou na dortu každého zastavení bylo vyhlášení průzkumu společnosti Communa Město pro Byznys, všem vítězům srdečně gratulujeme.

Děkujeme našim partnerům, bez nichž bychom celou akci těžko mohli pořádát.

Generálním partnerem byla skupina ČEZ a společnost KIA Czech, hlavními partnery byly společnosti Cetin, Česká spořitelna a společnost EKO-KOM.

GENERÁLNÍ PARTNEŘI

HLAVNÍ PARTNEŘI

Zástupci jednotlivých partnerů si v rámci svých prezentací připravili svoje současné novinky, jak například na poli obnovitelných zdrojů jako cesty k energetickým úsporám (Společnost ČEZ), tak i unikátní samoobslužný kiosek České spořitelny.

Krajská setkání 2023 jsou za námi. Kancelář Svazu pod vedením výkonné ředitelky Radky Vladykové děkuje všem starostům a starostkám, kteří se jich zúčastnili, všem hostům, hejtmanům, primátorům, poslancům i senátorům, představitelům státních institucí či různých firem a společností, kteří si udělali čas a přišli se podělit o svoje aktuální informace a odborné znalosti.

*Ing. Alexandra Kocková
mediální zastoupení Svazu*

Zlínský kraj, 15. března

Olomoucký kraj, 16. března

Královéhradecký kraj, 21. března

Pardubický kraj, 23. března

Jihočeský kraj, 30. března

Kraj Vysočina, 4. dubna

OBECNÍ SYMBOLY ANEB ZHMOTNĚNÍ IDENTITY OBCE

Nejenom stát se může chlubit svými symboly, ale i jiné subjekty. A mezi těmito subjekty jsou i obce. Symboly obce jsou vnímány občany mnohdy velice intenzivně a vyjadřují sounáležitost k danému územnímu samosprávnému celku. Jedná se o v určitém slova smyslu zhmotnění identity obce. Jaká je právní úprava obecních symbolů a jak na to, abyste měli své obecní symboly „registrované“?

Právní úprava

Obecní symboly jsou upraveny v zákoně č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o obcích“), a to v § 34a. Ten však v původním znění zákona o obcích nebyl, a dostal se do něj až novelou provedenou v roce 2002, jež nabyla účinnosti k 1. 1. 2003. V důsledku této novely zákona o obcích byl vložen celý nový § 34a, avšak v té době byl pro vlajku obce použit pojem „prapor“, tedy bylo stanoveno, že obce mohou mít „znak a prapor obce“. Použití pojmu „prapor“ však nebylo z odborného hlediska správné, a proto s účinností od 28. 4. 2004 došlo k další novelě zákona o obcích, kdy slovo „prapor“ bylo nahrazeno slovem „vlajka“. Od té doby § 34a zákona o obcích nedoznal změny.

Rozdíl mezi pojmem „vlajka“ a „prapor“ je z vexilologického hlediska zásadní a tkví v tom, že vlajka se vždy vytahuje na stožár či vlajkovou žerd' pomocí lanka, ke kterému se upevňuje úvazy či karabinkami a má přesně stanovený poměr stran. Oproti tomu prapor nemá přesně stanoven poměr stran a je pevně spojen se žerdí – je na žerdí navlečen (rukávem) a připevněn k žerdí hřeby či jiným způsobem. Laicky řečeno, vlajka vlaje nad úřadem a prapor neseme v ruce na žerdí (tj. té tyči, na níž je prapor připevněn).

Ustanovení § 34a zákona o obcích stanoví, že obce **mohou** mít znak a vlajku obce. Je nezbytné věnovat pozornost slovu „mohou“ – jedná se o právo, nikoliv o povinnost obce. Ještě lépe řečeno, jedná se o (v přeneseném slova smyslu) určitou výsadu, díky níž se obec odlišuje od obcí ostatních (neboť ne vždy název je plně odlišujícím kritériem – kdopak ví, kolik Lhot máme v České republice? Ale co Lhota, to jiný znak obce). Předseda Poslanecké sněmovny může obci, která nemá znak nebo vlajku obce, na její žádost znak nebo vlajku obce udělit. Kancelář Poslanecké sněmovny pak zašle údaje o udělení nebo změně znaku nebo vlajky obce neprodleně Českému úřadu zeměměřičkému a katastrálnímu. Zákon se zaměřuje velice stručně i na užívání znaku a vlajky obce. Obec a jimi zřízené nebo založené organizační složky a právnické osoby mohou užívat znak a vlajku obce, avšak jiné subjekty mohou užívat znak obce jen s jejím souhlasem. K užívání vlajky obce ale není nutný její souhlas. Stejně podmínky jako na obecní symboly se vztahují i na symboly městských obvodů či městských částí.

Rozhodnutí o udělení znaku a vlajky obce

Jak je již uvedeno, na žádost obce (rozumějme i městského obvodu či městské části

územně členěného statuárního města) může předseda Poslanecké sněmovny udělit znak nebo vlajku obce. Stejný postup je stanoven i pro případnou změnu těchto obecních symbolů.

Prakticky je postup takový, že obec, jež chce požádat o udělení obecního symbolu, si musí tyto své symboly „připravit“ – nejčastěji ve spolupráci s odborníkem na vexilologii (vexilologie = pomocná věda historická zabývající se historií, symbolikou a použitím vlajek a praporů) a heraldiku (heraldika = pomocná věda historická zabývající se studiem souhrnu pravidel a zvyklostí, podle nichž se tvoří, popisují, určují a kreslí znaky – erby). Následně (mezitím může proběhnout k návrhům i veřejná diskuse) připraví návrh, jenž postoupí Výboru pro vědu, vzdělání, kulturu, mládež a tělovýchovu, respektive jeho Podvýboru pro heraldiku a vexilologii. Podvýbor pak doporučí předsedovi Poslanecké sněmovny rozhodnout o udělení obecního symbolu či nikoliv.

Návrh na udělení znaku obce či vlajky obce

Nežli ale návrh odešlete, je třeba splnit několik podmínek. Aktuální informace se vždy dozvíte na webových stránkách Poslanecké sněmovny v záložce výše uvedeného výbo-

POSILANĚCKÁ SNĚMOVNA
PARLAMENTU ČESKÉ REPUBLIKY

REGISTR KOMUNÁLNÍCH SYMBOLŮ

Úvod Vyhledání symbolu Informace Předávání

Nacházíte se: Úvodní stránka REKOS > Vyhledání symbolu

Vyhledání symbolu

Obec:

Pověřená obec:

Popis*:

Kraj:

Okres:

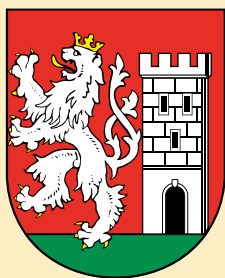
Datum rozhodnutí:

☐ Znak ☐ Vlajka

*Pokud v poli Popis chcete vyhledávat přesný výraz, zadejte ho do uvozovek; např. "modrý list". Bez uvozovek budou vráceny výsledky obsahující alespoň jedno ze zadaných slov; tedy např. modrý list, ale i modrá brána nebo červený list.

ru a podvýboru, kde jsou i další potřebné informace a odkaz na Registr komunálních symbolů, v němž naleznete všechny dosud udělené znaky obcí (tzv. REKOS). Je třeba však počítat s tím, že žádost musí být (tak jak tomu u úředního šimla bývá) řádně podložena a odůvodněna. Je tedy na místě, aby návrh byl připraven ve spolupráci s odborníky z oblasti heraldiky nebo vexilologie, podle toho, čeho se týká, případně, pokud historicky již znak či vlajka užívány byly, je nezbytné odkázat na prameny a zdroje, z nichž užívání plyne atd. Současné je třeba, aby žádost byla podložena usnesením zastupitelstva obce, byla opatřena razítkem obce a podpisem pověřeného zastupitele, aby bylo přiloženo barevné vyobrazení návrhu ve formátu A4 s uvedením autora, návrh slovního popisu předloženého návrhu a odůvodnění použitých figur návrhu.

Uchovejme si své rodinné stříbro

Někdo pohlíží na problematiku znaků a vlajek obcí jako na takové historické a někdy až nesmyslné pitvání. Nicméně je třeba vést v přítomnosti úsilí předků, kteří se o získání znaku (erbu) nebo vlajky v obci zasadili, a i to, že znak a vlajka obce v mnoha případech umocňují vzájemnou soudržnost občanů a jejich hrdost na danou obec. Výrobky se znakem obce jsou i poptávanou komoditou v oblasti cestovního ruchu, kde se dá využít současně brand dané obce (barevné zaměření a propojení se znakem obce, symbolika, využití tvarů atd.).

Znak funguje nejen jako vizuální prezentace obce, ale i jako její odlišení od obcí ostatních, neboť mnohdy erb nastiňuje i určitou historickou linku, po které ta která obec byla vedena. Lze se setkat i s výzkumy, které se věnují využití barev a symbolů ve znacích obcí a jejich výkladem ve vztahu k přírodnímu bohatství dané lokality, využití surovin či dříve uděleným právům obcí. Často se setkáváme se znázorněním plodin (obilí, víno, chmel atd.), využitím zelené (lesy, louky) či modré (voda). Protokolární využití obecních symbolů pak zvyšují i intenzitu dané události. Vlajka obce pak na znak obce v mnohém navazuje a doplňuje jej jako další symbol, jímž obec reprezentuje zhmotnění své identity.

Použití obecního symbolu

Znak obce často můžeme spatřit už při příjezdu do některých obcí – bývá mnohdy umístěn na příjezdových komunikacích do obce. Zpravidla se s ním setkáváme na sídlech orgánů obce, kde bývají umístěny vedle velkého státního znaku (jenž

se umísťuje uprostřed nad průčelím budovy, nad hlavním vchodem do budovy nebo po straně hlavního vchodu do budovy, případně, pokud toto není možné, na jiném vhodném místě na budově). Rovněž se znak obce používá na listinách, jež obec vydává v samostatné působnosti.

Jak jsme již uvedli, jiné subjekty, než je obec a její organizační složky, a právnické osoby mohou používat znak obce jen s jejím souhlasem. Jiná situace je však u vlajky – vlajku obce mohou užívat jiné subjekty bez souhlasu obce, ale vždy by měla být dodržena důstojnost jejího užití v rámci vlajkové etikety, jak jsme si již minule (*INS č. 4/2023*) nastínili.

Vyjma zákona o obcích není užití vlajky více legislativně upraveno. Při jejím užití tak můžeme vycházet jak z vlajkové etikety, tak z pravidel pro užívání státní vlajky ČR. Tedy pokud bude vyvěšována státní vlajka ČR, bude se vlajka obce vyvěšovat analogicky k vyvěšování vlajky jiného státu – státní vlajka ČR tak bude vždy umístěna na čestnějším místě (tedy z čelního pohledu na objekt vlevo při vyvěšení 2 vlajek).

Přestupky

I ochrana jiných než státních symbolů je veřejným zájmem. Dle zákona č. 251/2016 Sb.,

o některých přestupcích, v pozdějším znění, je v ustanovení § 3 dáno, že fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že úmyslně poškodí, zneužije nebo hrubě zneváží jiný zákonem chráněný symbol než státní symbol České republiky. Obdobně je stanovena skutková podstata i pro pachatele z řad právnických nebo podnikajících fyzických osob. Sankce za tyto přestupky je stanovena ve výši pokuty do 3 000 Kč. Je třeba však zaznamenat, že se jedná o úmyslné jednání a úmysl tak musí být pachateli přestupku prokázán.

Logo není znak obce ve smyslu erbu

V posledních letech se běžně setkáváme s tím, že si některé obce nechávají vytvořit svůj tzv. brand či logo, případně i v komplexním slova smyslu vizuální identitu obce, chceme-li. Mnohdy logo vychází ze znaků erbu obce, navazuje na něj, ale je třeba jej nezaměňovat za erb obce. Logo má své místo např. na hlavičkovém papíře, prezentačních předmětech, nikoliv však jako náhrada znaku obce. Vnímejte proto logo jako brandovou záležitost, jejímž základem má být využití textu a fontu, barev a tvarů, nikoliv však tak, aby jakkoliv nahrazoval znak obce – jedná se spíše o doplněk ke znaku obce.

Programové období 2021–2027 znamená pro Operační program Životní prostředí (OP ŽP) i úspěšnou implementaci administrativních inovací

Nové strukturální období je sice již nějaký ten měsíc v plném proudu, ale více než dvě třetiny celkové alokace OP ŽP (62 mld. Kč) ještě stále čekají na své příjemce. A je tedy vhodné si připomenout některá vylepšení, která Ministerstvo životního prostředí spolu se Státním fondem životního prostředí ČR v duchu zjednodušování administrace úspěšně aplikují.

Zjednodušené metody vykazování

Pro nové strukturální období se nám pro některé oblasti podpory z OP ŽP podařilo vyjednat s Evropskou komisí formu administrace a financování tzv. zjednodušenými metodami vykazování. V čem konkrétně tyto metody spočívají? Užití těchto metod vede na jedné straně ke zrychlení a zjednodušení dotačního procesu na straně poskytovatele dotace, neboť prostě některé úkony již neprovádí a nepodmiňuje jimi další kroky procesu, na druhou stranu pak ale klade vyšší míru odpovědnosti na samotného příjemce. Při aplikaci těchto metod totiž nedochází ke klasickému předkládání některých dokladů a jejich kontrole poskytovatelem, což ale neznamená, že příjemce není vázán obvyklými legislativními i nelegislativními povinnostmi. Pravidla musí dodržovat všechna, jen na něj nikdo ve 100 % případech nedohlíží na každém kroku. Kontrola se provádí zpravidla „pouze“ na vzorku nebo klíčových bodech administrace, popř. na kontrolu konkrétních projektů mohou přijít externí kontrolní a auditní subjekty.

Jak to vypadá v praxi? V případě projektů OP ŽP jsou způsobilými výdaji ved-

le samotných přímých výdajů na realizaci podporovaného opatření i tzv. výdaje sekundární (nepřímé realizační výdaje např. zpracování žádosti, projektová příprava a dokumentace, manažerské řízení, BOZP, technický a autorský dozor, zajištění publicity apod.). A zatímco dříve musel příjemce ke každému typu těchto výdajů předkládat doklady k výběrovému řízení a uzavřené smlouvě, včetně fakturace, a vše bylo složitě a dlouze kontrolováno a v případě zjištěného pochybení též sankcionováno, což v mnoha případech zdržovalo i vydání rozhodnutí o podpoře a následně financování, tak v současné době příjemce dotace nemusí k tomu to předkládat Fondu zhora nic a podpora na pokrytí těchto výdajů je poskytována automaticky paušální částkou – procentním podílem (3,5–7% z finančního objemu realizačních výdajů) ke každé realizační žádosti o platbu.

Nicméně je vhodné připomenout, že příjemce dotace musí i v těchto případech vždy postupovat v souladu s platnou legislativou a podmínkami rozhodnutí o podpoře. A samozřejmě je na stole i otázka, co se stane, když 1. jeho skutečně vynaložené výdaje na jmenované oblasti (tzv. nepřímé realizační výdaje) jsou vyš-

ší než rozhodnutím stanovená paušální částka k pokrytí uvedených výdajů? Odpověď zní, že pak tento „nadvýdaj“ musí uhradit „ze svého“. Další možnou vyvstalou otázkou je, co se stane, když 2. jeho skutečně vynaložené výdaje jsou naopak nižší než částka podpory vypočtená paušální sazbou? V tomto případě lze odpovědět, že mu „navíc“ vyplacené prostředky zůstávají, ale musí je použít k financování v rámci dotčeného projektu např. na posílení vlastních zdrojů.

Kromě výše uvedených typů nepřímých realizačních výdajů jsou zjednodušené metody vykazování v OP ŽP dále aplikovány u projektů do hodnoty 200 000 EUR finanční podpory opatření v oblasti ochrany přírody a krajiny. U těchto projektů nemusí příjemce dotace dokládat poskytovateli podpory žádné dokumenty nejen k nepřímým výdajům, ale ani na samotnou realizaci. Dotace na realizaci těchto opatření se stanovuje a vyplácí podle „sazebníku“ Nákladů obvyklých opatření, které se pro tento účel staly jakýmsi ceníkem. Další a poslední oblastí, ve které jsou aplikovány metody zjednodušeného vykazování výdajů, je pak celá oblast podpory energetických úspor (pouze v rámci OP ŽP!), u níž je dotace na celou realizaci projektu vypočítávána a poskytována podle jednotkových nákladů dojednaných s Evropskou komisí. Z důvodu jisté míry opatrnosti však u projektů z oblasti podpory energetických úspor s hodnotou veřejné zakázky převyšující 100 mil. Kč proběhne kontrola veřejné zakázky vždy. U oblasti podpory na ochranu přírody a krajiny pak platí obdobný přístup uvedený pro kontrolu projektů pro zjednodušené metody vykazování v předchozím textu.

Uplatnění této metody vede v praxi nejen ke zrychlení procesu administrace, ale také k návratu projektových manažerů zpět do terénu. Protože těžištěm naší práce se v oblastech uplatnění zjednodušených metod vykazování v projektech stává nikoliv papírování, nýbrž výsledek

Revitalizace Rakovského potoka, Rokycany. Foto: archiv SFŽP ČR

Tepelná čerpadla a zateplení budovy, Dětské centrum Chocerady. Foto: archiv SFŽP ČR

jejich realizace. A je na místě zopakovat, že stále platí základní pravidlo – to, že se něco automaticky ve všech případech nekontroluje, neznamená, že příjemce je nezodpovědně volný a bez pravidel. Naopak znamená to pro něj vyšší míru odpovědnosti a sebekázně. Jednotkové náklady a paušální sazby jsou navíc nastavené tak, aby nedocházelo k významnému kolísání podpory kolem skutečně vynaložených nákladů. A ještě jedno důležité upozornění. Zjednodušené metody vykazování výdajů nelze aplikovat na projekty, které podléhají režimu veřejné podpory, která vyžaduje splnění motivačního účinku (GBER, notifikovaná podpora...).

Vzorové zadávací dokumentace na projektovou přípravu

Abychom příjemcům jejich zvýšenou sebeodpovědnost alespoň částečně kompenzovali, připravil Státní fond životního prostředí ČR pro příjemce vzorové dokumenty použitelné pro výběrová/zadávací řízení pro oblasti projektové přípravy (autorský a technický dozor, manažerské řízení a právní služby projektu, správce stavby, stupně projektové dokumentace a BOZP). Jsou k nalezení na webových stránkách www.OPZP.cz. Pro snadnější dohledání stačí do lupy pro vyhledávání na stránce uvést heslo „vzorové“ (<https://opzp.cz/vzorove-zadavaci-dokumentace/>). Jedná se o nabídku nezávazné, přesto podle našeho názoru užitečné pracovní pomůcky pro zadavatele, kterou se budeme snažit v čase podle potřeby aktualizovat. Nicméně i přes případné použití těchto vzorových dokumentací zůstává jejich

správná aplikace a odpovědnost za řádné provedení příslušného výběrového nebo zadávacího řízení podle zákona na zadavateli – příjemci dotace.

Kontrola výběrových řízení – mimo oblastí, kde je uplatněna metoda zjednodušeného vykazování

Klasicky v minulých programových obdobích docházelo na Státním fondu životního prostředí ČR ke třístupňové kontrole výběrových a zadávacích řízení: ex ante

(před vyhlášením), interim (před uzavřením smlouvy o dílo ve jmenovitě uvedených případech) a ex post (po uzavření smlouvy o dílo, před zahájením financování). V novém strukturálním období 2021–2027 jsme v rámci zjednodušení administrace OPŽP kompletně zrušili povinnou kontrolu ex ante a interim. V případě ex post kontroly výběrových a zadávacích řízení budeme kontrolu provádět na vzorku. Ten startuje na čísle 100 % a s pravidelným vyhodnocováním zjištěné míry chybovosti bude tento objem kontrol postupně snižován na nižší číslo. I v tomto případě znamená redukce našich kontrol vyšší míru odpovědnosti pro příjemce dotace.

Co je cílem všech těchto opatření? Jednoznačným záměrem je urychlení a zjednodušení administrace při zachování rozumné míry bezpečnosti a míry chybovosti. Pokud se ukáže, že nově nastavený systém funguje, jsme připraveni jej rozšířit i do dalších oblastí. Předpokladem jeho funkčnosti je DŮVĚRA. Naši příjemci dotací jsou většinou samosprávy, našimi partnery pak starostky a starostové, tedy seriózní a kompetentní kolegové, takže si můžeme dovolit na důvěře stavět. Naším společným cílem je úspěšně zrealizovaný a fungující projekt.

*Mgr. Martin Kubica
ředitel Sekce realizace projektů
ochrany životního prostředí
SFŽP ČR*

Snížení energetické náročnosti budovy MÚ Mšeno. Foto: archiv SFŽP ČR

„Vzdělaný úřad“ pokračuje spolu s vzdělávacími aktivitami pro města a obce

S posledním slavnostním setkáním projektu Efektivní správa obcí, které se konalo v pondělí 27. března 2023 v jednom ze sálů Poslanecké sněmovny a sešlo se při něm 80 zástupců územních samosprávných celků s lektory a členy realizačního týmu tohoto projektu, vzdělávací aktivity při Svazu nekončí. Od 1. května 2023 zajišťují pro Svaz vzdělávání samospráv za zvýhodněných podmínek společnosti KVB advokátní kancelář a Aliaves.

Slavnostní setkání bylo příležitostí pro rekapitulaci pětiletého úsilí Svazu přispět ke zkvalitnění výkonu územní veřejné správy prostřednictvím různých forem vzdělávání a zároveň zakončení vzdělávání, které bylo financováno Ministerstvem práce a sociálních věcí z OP Zaměstnanost. Od 1. 5. 2023 tedy již pro Svaz zajišťuje společnost KVB advokátní kancelář a Aliaves. Za obdobných podmínek, na jaké jste zvyklí, bude také pokračovat ocenění Vzdělaný úřad. O pokračování vzdělávání budeme informovat v průběhu dubna na webu Svazu.

K tomuto účelu také obě společnosti 18. dubna slavnostně podepsaly se Svazem memorandum o vzdělávání, které nejen že zajistí zájemcům o vzdělávání z řad členských obcí významnou slevu, ale Svaz se tak dlouhodobě také stane garantem kvality vzdělávacích kurzů a pomůže tak zájemcům zorientovat se v široké nabídce.

Přes webové stránky Svazu si můžete již v průběhu května vybírat z bohaté nabídky kurzů, a to například z těchto oblastí:

- personalistika
- finanční řízení obcí
- OSPOD a sociální oblast
- doprava
- veřejné zakázky

- správní řád
- přestupky
- stavební právo
- hospodaření obce a závazky
- školení určené pro volené představitele měst a obcí

Sledujte web Svazu a budeme se na vás těšit u dalších kurzů, které vám pomohou s vaší agendou.

Připomeňme si

O úspěšnosti projektu Efektivní správa obcí svědčí nejen pozitivní hodnocení kurzů ze strany absolventů a jejich zaměstnavatelů, ale také počty proškolených osob. Údaje v následující tabulce jsou uzavřeny k datu 24. 3. 2023.

Forma vzdělávání	Počet účastníků
prezenční	16 805
on-line	74 695
e-learning	22 795

Kurzy realizované v rámci projektu ESO pokrývaly nejrozumnější tematické oblasti. Věnovaly se jak legislativě důležité pro výkon správních činností, tak rozvoji měkkých a počítačových dovedností.

A které územní samosprávné celky byly v březnu oceněny?

Zlatou medaili získal ten subjekt, který v rámci projektu proškolil více než 50 % svých úředníků v rozsahu minimálně 40 hodin vzdělávání. Stříbrná medaile je za 30 % a bronzová za 15 %.

Zlaté ocenění:

Cvikov, Chropyně, Jablunkov, Jirkov, Karviná, Letohrad, Mnichovice, Rokytnice v Orlických horách, Pardubice II, Ústí nad Labem–Střekov, Vizovice

Stříbrné ocenění:

Duchcov, Jablonec nad Nisou, Jablonné v Podještědí, Královéhradecký kraj, Litvínov, Rožnov pod Radhoštěm, Vejprty

Bronzové ocenění:

Česká Lípa, Zlínský kraj, Louny, Ostrava-Jih

- Možnost členských obcí využití služeb až pětkrát ročně zdarma
- Více než 3000 aktuálních právních rad
- Využívá ji již více než 3000 obcí
- Každá členská obec Svazu má přístupy až pro 11 osob
- Automatické dokumenty – systém chytrých vzorů
- www.poradnaproobce.cz

Veřejné zakázky malého rozsahu – konec aplikace zásad dle § 6 odst. 4 ZZVZ?

S účinností ode dne 1. 1. 2021 jsou zadavatelé povinni dbát (kromě již dříve zakotvených zásad) zásad sociálně odpovědného zadávání, environmentálně odpovědného zadávání a inovací, neboť tak plyne z § 6 odst. 4 zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZZVZ“), kterým se stanoví: „Zadavatel je při postupu podle tohoto zákona, a to při vytváření zadávacích podmínek, hodnocení nabídek a výběru dodavatele, povinen za předpokladu, že to bude vzhledem k povaze a smyslu zakázky možné, dodržovat zásady sociálně odpovědného zadávání, environmentálně odpovědného zadávání a inovací ve smyslu tohoto zákona. Svůj postup je zadavatel povinen řádně odůvodnit.“

Dodržovat zásady podle § 6 ZZVZ jsou přitom dle stávajícího znění zákona povinni i zadavatelé veřejných zakázek malého rozsahu, které nemusí zadávat prostřednictvím zadávacího řízení (tj. formalizovanými postupy dle ZZVZ). Výjimku z povinnosti postupovat v zadávacím řízení zakotvuje § 31 ZZVZ, kterým se stanoví: „**Zadavatel není povinen zadat v zadávacím řízení veřejnou zakázku malého rozsahu. Při jejím zadávání je však zadavatel povinen dodržet zásady podle § 6.**“

Novelizace ZZVZ

Jak již bylo předestřeno výše, dle stávajícího znění jsou zadavatelé veřejných zakázek malého rozsahu zadávaných mimo zadávací řízení povinni zohlednit mj. i zásady sociálně a environmentálně odpovědného zadávání a inovací. Dne 24. 3. 2023 nicméně proběhlo třetí čtení novely ZZVZ, v rámci níž dojde i k poměrně zásadním změnám týkajícím se veřejných zakázek malého rozsahu a uplatňování zásad dle § 6 odst. 4 ZZVZ při jejich zadání. Nově bude § 31 ZZVZ totiž znít: „**Zadavatel není povinen zadat v zadávacím řízení veřejnou zakázku malého rozsahu. Při jejím zadávání je však zadavatel povinen dodržet zásady podle § 6 odst. 1 až 3.**“ Změny dostojí i samotný § 6 odst. 4 ZZVZ, kdy slovo „možné“ bude nahrazeno slovem „vhodné“.

Znamená tedy schválení novelizace ZZVZ konec promítnutí zásad sociálně a environmentálně odpovědného zadávání a inovací v rámci výběrových/poptávkových řízení při zadávání veřejných zakázek malého rozsahu? Odpověď zní ne. Všichni zadavatelé veřejných zakázek malého rozsahu budou moci zásady sociálně a environmentálně odpovědného a inovativního zadávání aplikovat i nadále, jen k tomu nebudou dle novelizovaného znění § 31 ZZVZ výslovně povinni (a to ani za předpokladu,

že by to bylo vzhledem k povaze a smyslu veřejné zakázky možné, resp. vhodné). Důležité je však zmínit, že zadavatelé mohli (a pochopitelně stále mohou) zásady odpovědného a inovativního zadávání promítnout i přede dnem 1. 1. 2021 (tj. přede dnem, kdy byl do § 6 ZZVZ vtělen odstavec 4). Zadavatelé totiž mohli již dříve např.:

- stanovit jako podmínky účasti v zadávacím (či výběrovém) řízení i zvláštní podmínky plnění veřejné zakázky, a to zejména v oblasti vlivu předmětu veřejné zakázky na životní prostředí, sociálních důsledků vyplývajících z předmětu veřejné zakázky, hospodářské oblasti nebo inovací (§ 37 odst. 1 písm. d/ ZZVZ);
- vyhradit jako podmínku účasti v zadávacím (výběrovém) řízení pouze pro dodavatele zaměstnávající na chráněných pracovních místech alespoň 50 % osob se zdravotním postižením z celkového počtu zaměstnanců (§ 38 ZZVZ);
- stanovit jako kritéria kvality sociální, environmentální nebo inovační aspekty (§ 116 ZZVZ).

Ačkoli tedy zákonodárce ustoupil od svého požadavku na povinné (za předpokladu, že to bude vzhledem k povaze a smyslu veřejné zakázky možné, resp. vhodné) **promítnutí sociálně a environmentálně odpovědného a inovativního do procesu zadávání veřejných zakázek malého rozsahu, je zcela nezpochybnitelné, že tento krok neznamená zákaz aplikace těchto zásad** (neboť, jak již bylo uvedeno výše, zadavatelé mohli tyto zásady promítnout do svých zadávacích postupů i bez toho, aniž by byl § 6 odst. 4 ZZVZ vůbec kdy přijat).

A co koncese malého rozsahu?

V souvislosti s veřejnými zakázkami malého rozsahu nelze nezmínit též koncese malého rozsahu, které jsou do určité míry jejich obdobou. Z § 178 ZZVZ totiž plyne, že: „Zada-

vatel není povinen v zadávacím řízení zadat koncesi malého rozsahu, jejíž předpokládaná hodnota je rovna nebo nižší než 20 000 000 Kč; ustanovení § 27 a 31 se nepoužijí.“ – stejně jako veřejné zakázky malého rozsahu, ani koncese malého rozsahu tedy zadavatelé nejsou povinni zadávat prostřednictvím zadávacího

Mgr. Anna Holešovská

specializace na veřejné zakázky a zákon o obcích

V KVB advokátní kanceláři působila několik let již jako studentka. Během studií sbírala své zkušenosti i na právnických letních školách, mimo jiné i na letní škole v Ázerbájdžanu, kde se zaměřovala na obchodní právo a právo obchodních korporací. Po úspěšném složení státní závěrečné zkoušky rozšířila řady KVB advokátní kanceláře a stala se tak advokátní koncipientkou.

Ve své praxi se zabývá zejména právní úpravou zadávání veřejných zakázek, administrací zadávacího řízení na veřejné zakázky, jakož i s tím spojenou problematikou poskytování dotací.

V rámci Poradny pro obce, jež KVB advokátní kancelář zajišťuje pro Svaz, se rovněž věnuje právnímu poradenství obcím ve všech oblastech práva spjatých s fungováním místních samospráv a přispívá k nalezení řešení problémů s tím spojených.

řízení, nicméně jak je vidno, výslovný odkaz na § 6 ZZVZ zakotvující zásady zadávání zde zcela chybí. Jak je to tedy s aplikací zásad? Ačkoli v případě koncesí malého rozsahu explicitní odkaz na aplikaci zásad absentuje, dospívá rozhodovací praxe jakož i odborná komentářová literatura k závěru, že vzhledem k systematickému zařazení zásad zadávání veřejných zakázek v části první ZZVZ se tyto uplatní i bez zakotvení odkazu na jejich aplikaci v § 178 ZZVZ.

S přijetím novely ZZVZ však vyvstává otázka, zda bude aplikace odpovědného a inovativního zadávání pro koncese malého rozsahu povinná (za předpokladu, že to bude vzhledem k jejich povaze a smyslu možné, resp. vhodné), či nikoli?

Vybrané dotazy

■ **Musí mít obec směrnici upravující postup při zadávání veřejných zakázek malého rozsahu?**

Z dikce zákona o zadávání veřejných zakázek plyne, že zadavatel není povinen zadat v zadávacím řízení veřejnou zakázku malého rozsahu, při jejím zadávání je však zadavatel povinen dodržet zákonnou zásadu transparentnosti, přiměřenosti, rovného zacházení, zákazu diskriminace a dále zásady sociálně a environmentálně odpovědného zadávání a inovací, je-li to možné. Veřejnou zakázkou malého rozsahu se přitom dle uvedeného zákona rozumí veřejná zakázka, jejíž předpokládaná hodnota je rovna nebo nižší v případě veřejné zakázky na dodávky nebo na služby částce 2 000 000 Kč, nebo na stavební práce částce 6 000 000 Kč.

Veřejné zakázky malého rozsahu jsou tedy vyňaty z povinnosti zadavatele zadávat je v zadávacím řízení (jde tedy o výjimku z povinnosti konat zadávací řízení), přičemž zadavatel je povinen dodržet všechny uvedené zásady.

Absenci zákonné regulace u veřejných zakázek malého rozsahu lze řešit prostřednictvím vytvoření interního aktu – vnitřní směrnice pro zadávání veřejných zakázek malého rozsahu. Směrnice by měla sjednotit postupy zadavatele v případě zadávání veřejných zakázek malého rozsahu, přičemž dodavatelům je tak umožněno předvídat, jakými procesy budou jejich nabídky postupovat či podle jakých kritérií budou tyto nabídky hodnoceny.

Povinnost vytvořit směrnici pro zadávání veřejných zakázek malého rozsahu však žádný právní předpis nestanoví. I přes to, že obcím žádný právní předpis nestanoví povinnost s takovou směrnicí disponovat, nelze než doporučit, aby ji obec za účelem dodržení základních zásad přijala, neboť směrnice je nástrojem, který by měl usnadnit postupy při zadávání veřejných zakázek malého rozsahu a zajistit tak přehlednost

Novelizaci ZZVZ lze totiž v tomto směru označit za ne zcela důsledně promyšlenou, neboť zatímco v případě veřejných zakázek malého rozsahu novela aplikaci § 6 odst. 4 ZZVZ explicitně vyloučí, tak ve vztahu ke koncesním malého rozsahu tato otázka není nikterak řešena, což by s ohledem na umístění zásad v části první zákona opět mohlo znamenat, že v případě zadávání koncesí malého rozsahu by jejich aplikace byla povinná. Lze se ale domnívat, že tento závěr bude možné „rozbit“ analogickým výkladem, neboť za předpokladu, kdy aplikace § 6 odst. 4 ZZVZ není (resp. nebude) povinná u veřejných zakázek malého rozsahu, nebude povinná ani u koncesí malého rozsahu, které jsou jejich obdobou.

a transparentnost postupů veřejného zadavatele.

■ **Pokud obec plánuje veřejnou zakázku malého rozsahu, má zveřejnit tuto zakázku ve Věstníku veřejných zakázek? Jaké další povinnosti má obec ohledně zveřejnění (např. na úřední desce obce)?**

Při zadání zakázky malého rozsahu se až na výjimky povinnosti zákona o zadávání veřejných zakázek, včetně publikačních povinností ve Věstníku veřejných zakázek, neuplatní. Obec musí ovšem respektovat zásady transparentnosti, přiměřenosti, rovného zacházení a zákazu diskriminace a dále zásadu sociálně, environmentálně odpovědného zadávání a inovací, je-li to možné. Obec je také povinna uveřejnit celé znění smlouvy na plnění veřejné zakázky malého rozsahu a všech případných změn a dodatků na profilu zadavatele do 15 dnů od jejího uzavření, pokud cena za plnění přesáhne 500 000 Kč bez DPH.

S ohledem na povinnost obce postupovat s péčí řádného hospodáře lze však i u zakázek malého rozsahu, zejména jde-li o větší částky, doporučit uveřejnit výzvu případným uchazečům.

■ **Jak má vypadat poptávkové řízení obce na nákup žacího traktúru v hodnotě 200 tis. Kč?**

Nákup movité věci v hodnotě 200 tisíc korun nespádá do působnosti zákona o zadávání veřejných zakázek – jedná se o tzv. veřejnou zakázku malého rozsahu. Při jejích „zadávání“ by měl veřejný zadavatel, kterým je obec, dodržet základní zásady obsažené v ustanovení § 6 předmětného zákona. To znamená, že i v případě veřejné zakázky malého rozsahu by obec tedy měla v duchu zásad transparentnosti, rovného zacházení, zákazu diskriminace a dále zásady sociálně a environmentálně odpovědného zadávání a inovací, je-li to

Závěrem shrňme

Na závěr lze tedy shrnout – ačkoli novela ZZVZ od povinnosti promítnout sociálně a environmentálně odpovědné a inovativní zadávání i v případě veřejných zakázek malého rozsahu upouští, uvedené bez dalšího neznamena, že by zadavatelé nebyli oprávněni tyto zásady i přesto do svých postupů při zadávání veřejných zakázek malého rozsahu promítnout, a to buď prostřednictvím dobrovolné aplikace § 6 odst. 4 ZZVZ, či jiného z výše zmíněných ustanovení (např. v podobě stanovení podmínek účasti či stanovením kritérií kvality).

Mgr. Anna Holešová
KVB advokátní kancelář

možné, a zároveň podle povinnosti nakládat se svým majetkem účelně a hospodárně poptat více potenciálních dodavatelů (v daném případě prodejců takové techniky) a de facto výběrové řízení dle vlastního uvážení provést.

Souhrnně lze tedy konstatovat, že obec by pro dodržení výše uvedených zásad měla poptat více dodavatelů a v závislosti na podaných nabídkách zvolit tu, která je pro obec nejehospodárnější (nemusí se jednat nikoliv o nejlépeší variantu při zohlednění kvalitativních aspektů stroje). Doporučujeme tak oslovit alespoň 3 prodejce (postačí např. e-mailem či telefonicky) k předložení konkrétních nabídek, z nichž posléze obec vybere tu pro ni nejvýhodnější.

Jiný postup pak může platit v případě, kdy obec přijala směrnici na zadávání veřejných zakázek malého rozsahu, která může stanovit postup odlišný (vždy by však měly být respektovány uvedené zásady, které by měly vést k takovému výběru, který je opodstatněný s ohledem na povinnost obce nakládat se svým majetkem účelně a hospodárně, tedy s péčí řádného hospodáře).

■ **Může mít obec zřízeny dva profily pro zveřejňování veřejných zakázek?**

Zákon výslovně stanovuje, že zadavatel není oprávněn využívat k uveřejnění informací o svých veřejných zakázkách současně více profilů zadavatele, které jsou označeny ve Věstníku veřejných zakázek jako aktivní. Tím však není dotčeno právo zadavatele současně využívat elektronický nástroj, jehož správu zajišťuje Ministerstvo pro místní rozvoj, rovněž jako svůj profil zadavatele - NEN (Národní elektronický nástroj). Je tedy možný souběh „komerčního“ profilu zadavatele a využití NEN.

odpovědi na dotazy
zpracovala KVB advokátní kancelář

Připomínkujeme

V dubnu (k 24. 4.) jsme připomínkovali především:

Návrh vyhlášky o územních pracovištích finančních úřadů, která se nenacházejí v jejich sídlech

Předkládá Ministerstvo financí, za Svaz připomínkuje Ilona Masopustová

Ministerstvo financí předložilo návrh, jehož předmětem je zrušení 56 územních pracovišť finančních úřadů, která byla v minulosti převedena do tzv. optimalizovaného režimu (známý též jako „režim 2+2“, kdy na územních pracovištích je v omezeném provozu zajišťován pouze výkon limitované agendy) a dalších 21 územních pracovišť, která nebyla převedena do optimalizovaného režimu. Celkem se zamýšlí zrušit 77 územních pracovišť finančních úřadů. Předkladatel navrhuje zrušit ty územní pracoviště finančních úřadů, které podle hodnocení dopadů regulace neprošly testem efektivity. Předpokládané ušetření prostředky se odhadují na cca 149 720 615 Kč, a to ve vztahu k nákladům na budovy samotných zrušených územních pracovišť a ve vztahu k souvisejícím nákladům na zajištění jejich provozu. Svaz uplatňuje připomínky k šíři rušení územních pracovišť finančních úřadů. Rušení úřadů veřejné správy dopadá na poskytování služeb v menších městech a obcích a na jejich atraktivnost. Tato skutečnost zesílí tlak na migraci občanů do větších měst, kde je dostupnost služeb státu snáze k dispozici.

Návrh vyhlášky, kterou se mění vyhláška o stanovení specifikace jednotlivých základních služeb a základních kvalitativních požadavků na jejich poskytování

Předkládá Ministerstvo vnitra, připomínkuje Alena Klimt

Návrh vyhlášky mění ustanovení, v němž je stanoven požadavek na vzdálenost k poště z kteréhokoliv místa v území s výjimkou území, která slouží výlučně jinému účelu než bydlení, v obci, která má více než 2500 obyvatel tak, aby tato vzdálenost nepřesahovala 3 km vzdušnou čarou. Nabytí účinnosti této vyhlášky je navrženo dnem 1. 7. 2023.

S ohledem na dopad do území Svaz uplatnil k návrhu novely vyhlášky připomínku, v níž zejména akcentoval nezohlednění, resp. nevyjádření přesných kritérií, jež vedly k návrhu novely vyhlášky, neboť tato má negativní dopad do zajištění základních služeb v území.

Dále jsme se zabývali následujícími právními normami:

U těchto návrhů právních předpisů nebyl zjištěn negativní dopad do činnosti měst a obcí.

- Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 186/2016 Sb., o hazardních hrách, ve znění pozdějších předpisů
- Návrh vyhlášky, kterou se mění vyhláška č. 393/2020 Sb., o digitální technické mapě kraje
- Návrh vyhlášky, kterou se mění vyhláška č. 132/2018 Sb., o přípravcích a pomocných prostředcích na ochranu rostlin
- Veřejná konzultace k návrhu pomůcky k legislativnímu DPIA
- Vyhláška, kterou se mění vyhláška č. 358/2013 Sb., o poskytování údajů z katastru nemovitostí
- Návrh vyhlášky, kterou se mění vyhláška č. 428/2001 Sb., kterou se provádí zákon č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu a o změně některých zákonů (zákon o vodovodech a kanalizacích)
- Návrh vyhlášky o poplatkovém přiznání při ukládání oxidu uhličitého do přírodních horninových struktur

Výběr z judikatury Nejvyššího správního soudu

Volby do zastupitelstev obcí: volební kampaň; zajištění volebních letáků; bránění v šíření volebních letáků

I. Nezákonným zásahem do svobodné soutěže politických sil dle čl. 22 Listiny základních práv a svobod a do vedení volební kampaně ve smyslu § 30 zák. č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí, může být i odnětí a zajištění letáků šířících negativní informace o jednom z kandidátů, třebaže nejsou podepsány žádným z kandidátů či volební stranou, jestliže se k nim v souvislos-

ti se zabavením některý z kandidátů přihlásí. II. Volební kandidáti dotčení negativní předvolební kampaní nejsou až na naprosté výjimky oprávněni bránit v šíření volebních letáků, o nichž se dozví, že se k nim hlásí protikandidáti, ale mají v případech potřeby reagovat vlastní volební agitací.

(Podle usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 18. 10. 2022, čj. 54 A 78/2022-99)

Volby do zastupitelstev obcí: neplatný průkaz totožnosti

Pokud okrsková volební komise umožní hlasovat voliči na neplatný průkaz totožnosti, jedná se sice o porušení § 33 odst. 5 zákona č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí, avšak jde-li o oprávněného voliče, který splňuje veškeré požadavky stanovené v § 4 citovaného zákona, a prokáže se, že volební právo skutečně

vykonal on osobně, pak takováto nezákonnost sama o sobě nemá vliv na výsledek voleb, jakkoliv těsný by tento výsledek byl.

(Podle usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 24. 10. 2022, čj. 64 A 10/2022-70)

Pozemní komunikace: souhlas s veřejným užíváním pozemku

Souhlas s veřejným užíváním pozemku mohou, vzhledem k důsledku v podobě prakticky trvalého zatížení nemovitosti veřejnoprávním omezením podle § 1132 občanského zákoníku, udělit pouze všichni spoluvlastníci jednomyslně.

(Podle rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 25. 10. 2022, čj. 59 A 15/2021-58)

Zdroj: Sbírka rozhodnutí Nejvyššího správního soudu

Výbor městských částí a obvodů, 14. dubna 2023, Pardubice

Členové výboru přijali pozvání starosty Jiřího Rejdy (Pardubice V) a zasedali v Pardubicích. Na vědomí vzali nominované členy do výboru a zvolili nového předsedu. Stal se jím Richard Vereš (MO Slezská Ostrava). Zároveň byli dle jednacího řádu zvoleni i tři místopředsedové. Vybráni byli také zástupci do Rady Svazu a do odborných komisí.

Z aktuální legislativy byla řešena zejména novela zákona o dani z nemovitých věcí. Přítomní se shodli, že stát by měl nejprve řešit financování výkonu přenesené působnosti u obcí, které není zdaleka kryto ze 100%. Diskutovány byly také připravované změny v sociální oblasti, novelizace zákona o úřednících a novela zákona o obcích.

Předsednictvo Komory obcí, 18. dubna 2023, hybridně

Předseda Svazu František Lukl, který byl hostem jednání komory, informoval o situaci okolo České pošty a o probíhajících jednáních se zástupci obcí. Společně s přítomnými pak diskutoval návrh na etický kodex zástupců měst a obcí jmenovaných do orgánů Svazu. Z legislativních témat přítomní řešili téma společenství obcí, odměňování zastupitelů v novele zákona o obcích, okrajově také Lex OZE II či Lex Ukrajina V.

Předsednictvo Svazu, 21. dubna 2023, Praha

Po standardní kontrole úkolů byl projednán stav členské základny (k dubnu 2023 Svaz sdružuje 2 812 obcí a měst s počtem obyvatel téměř 8 a půl milionu) a zprávu o hospodaření Svazu k 31. 12. 2022. Tuto zprávu vzalo Předsednictvo na vědomí a doporučilo ji ke schválení Radě. Výsledky hospodaření (včetně projektové činnosti) jsou:

- Celková výše příjmů v roce 2022 91 886 355,07 Kč
- Celková výše výdajů v roce 2022 89 318 574,50 Kč

Přebytek hospodaření za rok 2022 činí 2 567 780,57 Kč a je složen z přebytku hospodaření Svazu, průběžného přebytku příjmů projektu OLEK a průběžného přebytku příjmů projektu ESO.

Předsednictvo dále přijalo informace o realizovaných i končících projektech Svazu a o stavu implementace programového období 2021–2027, zabývalo se aktuální legislativou, hodnotilo průběh Právní konference (za obdobných podmínek bude realizována i v roce 2024) a připravovalo se na nadcházející Sněm Svazu. V této

souvislosti schválilo zprávy o činnosti a hospodaření Svazu za uplynulá dva roky, informace o plnění priorit a nominace do Rady Svazu. Připravené materiály ještě před konáním Sněmu projedná Rada. Na Sněmu bude také předložen Etický kodex zástupců měst a obcí jmenovaných do orgánů Svazu měst a obcí ČR, který by měl přispět ke zlepšení rozhodování Svazu v zásadních otázkách nejen v oblasti legislativních a nelegislativních návrhů, ale i při zastupování Svazu na všech úrovních jednání uvnitř i vně Svazu. Dále by měl prohloubit transparentnost, profesionalitu a důvěryhodnost jednání Svazu nejen ve vztahu ke svým členům, ale i vůči občanům a dalším subjektům.

Členové Předsednictva dále schválili navržený postup nominace zástupců Svazu do regionálních stálých konferencí jednotlivých krajů a seznámili se s výstupy z jednání územních partnerů konaného 29. března. Souhlasili s uzavřením memoranda o spolupráci s Asociací obranného bezpečnostního průmyslu a uvítali nabídku ministra kultury zapojit se do přípravy zákona o veřejné kulturní instituci.

Komise pro sociální věci a zdravotnictví, 26. dubna 2023, on-line

Komise jednala narychlo v on-line formě – projednat bylo třeba aktuálně připravovanou legislativu ze sociální oblasti. Připravuje se profesní zákon, který by měl nově upravit postavení sociálních pracovníků a dalších profesí a také činnosti související s výkonem sociální práce. Dále členové zapojení do diskuse hovořili o probíhajícím připomínkovém řízení k novele zákona o sociálně-právní ochraně dětí – Svaz je v některých bodech s Ministerstvem práce a sociálních věcí v rozporu. Na řadu přišla také příprava zákona o podpoře v bydlení a další směřování činnosti Agentury pro sociální začleňování.

pozvánka

Seminář „Přeshraniční spolupráce pro partnerství a prosperitu. SMART AGENDA“

Usilujete o rozvoj obce či města s využitím SMART principů a technologií? Hledáte příklady, které by vás mohly inspirovat? Pak je pro vás určen mezinárodní seminář „Přeshraniční spolupráce pro partnerství a prosperitu. SMART AGENDA“, který se bude konat 21. 6. 2023 v Olomouci.

Výzvy, kterým v současné době čelí společnost, se dotýkají také obcí a měst. Jednou z cest, jak se se situací vyrovnat a nastavit směr rozvoje tak, aby se dařilo i v budoucnosti lépe odolávat různým problémům, jsou tzv. SMART neboli CHYTRÁ řešení. V rámci semináře se budeme věnovat projektům, které SMART řešení aplikují v širších kontextech a integrovaně, a usilují tím o zlepšení života komunit, ochranu životního prostředí a využívání smysluplných digitálních technologií. Zaměříme se na komplexy, ať už půjde o celou obec nebo novou čtvrť postavenou na zelené louce, či revitalizaci průmyslových zón, které byly dosud problematické, ale nyní mají možnost proměnit se v užitečné prostory, například obytné a polyfunkční čtvrti. Budeme se také bavit o konceptu tzv. 15minutového města, který se snaží zkrátit cestu z domova do práce, na nákupy, za zábavou či k lékaři, a tím nejen ulehčit život občanům, ale také

snížit emise skleníkových plynů z dopravy a přispět tak k dosažení uhlíkové neutrality.

Prezentovány budou projekty hotové, v realizaci i ty připravované z velkých měst (Olomouc, Ostrava), středně velkých (Jeseník, Třebíč, Židlochovice) i obcí (Trojanovice). Představeny budou také projekty, zkušenosti a příklady dobré praxe místních samospráv (měst a obcí) ze Slovenska.

Akce je součástí projektu financovaného Visegrádským fondem, který společně realizují národní svazy místních samospráv na Slovensku (ZMOS), Maďarsku (TÖOSZ), Polsku (ZMP) a České republice (SMO ČR).

Pro koho je konference určena?

Především pro starosty, zastupitele a pracovníky městských a obecních úřadů, kteří se zabývají SMART agendou, rozvojem měst a obcí, stavebními aktivitami a investicemi.

Kdy a kde se konference koná?

21. 6. 2023, 8:30–15:30, Magistrát města Olomouce, Hýnaisova 10

Registrujte se na webu www.smocr.cz v rubrice Novinky.

Město pro byznys zná své krajské vítěze – II. část

V předchozím čísle INSu jsme vás informovali o prvních osmi krajských vítězích srovnávacího výzkumu Město pro byznys. Tady jsou ti zbývající. Srovnávací výzkum Město pro byznys už šestnáctým rokem hodnotí podnikatelský potenciál měst a obcí v České republice. Detailnímu zkoumání jsou podrobena všechna města a obce s rozšířenou působností. Analytici agentury Datank dělí své hodnocení do dvou hlavních kategorií, podnikatelské prostředí a přístup veřejné správy. V rámci výzkumu jsou shrnuty všechny důležité in-

formace a statistická data, která následně rozvíjejí diskuzi o vývoji podnikatelského prostředí v ČR.

Vyhlašovatelem výzkumu je týdeník Ekonom, partnerem Stavební skupina VINCI Construction CS a Svaz měst a obcí. A právě při svazových akcích – krajských setkáních – jsou vyhlašováni krajské vítězové srovnávacího výzkumu. O celorepublikových výsledcích budeme informovat v dalším čísle INS.

Zlínský kraj

- 1 Zlín
- 2 Uherské Hradiště
- 3 Rožnov pod Radhoštěm

Pardubický kraj

- 1 Pardubice
- 2 Česká Třebová
- 3 Hlinsko

Olomoucký kraj

- 1 Olomouc
- 2 Prostějov
- 3 Mohelnice

Jihočeský kraj

- 1 Český Krumlov
- 2 Tábor
- 3 České Budějovice

Královéhradecký kraj

- 1 Nová Paka
- 2 Hradec Králové
- 3 Dobruška

Kraj Vysočina

- 1 Humpolec
- 2 Jihlava
- 3 Velké Meziříčí

pozvánka

Konference Brownfieldy 2023

Pátý ročník konference Brownfieldy se uskuteční 6. června 2023 v Kladně, opět se záštitou Svazu měst a obcí. Na akci vystoupí jako zástupce Svazu mimo jiné i Dan Jiránek, který má jako bývalý primátor Kladna a současný člen Komise životního prostředí při Středočeském kraji s tématem brownfieldů bohaté zkušenosti.

Zástupci měst a obcí jsou srdečně zváni k diskuzi o rozvoji brownfieldových lokalit v ČR. Přijďte se inspirovat projekty, které

se podařily, navázat zajímavé kontakty nebo zkontrolovat dotační podporu pro váš projekt. Letošní ročník se zaměří především na velké lokality a možnosti měst, jak ovlivnit jejich budoucí podobu.

Hlavní témata jsou:

- Rozvoj infrastruktury
- Spolupráce měst a investorů
- Kvalita městského prostředí
- Systémové změny v rozvoji komplikovaných území

Program

Konference Brownfieldy je pro zástupce měst a obcí zdarma. Využijte volného vstupu a registrujte se do 31. 5. 2023 na <https://www.kfbrownfieldy.cz/registrace-pro-mesta>.

Konferenci pořádá Asociace developerů a Kateřina Kubizňáková ve spolupráci s agenturou CzechInvest a Ministerstvem průmyslu a obchodu.

Zdroj: oficiální pozvánka pořadatele

*Byl pozdní večer – první máj –
večerní máj – byl lásky čas.
Hrdliččin zval ku lásce hlas,
kde borový zaváněl háj.*

(K. H. MÁCHA: MÁJ)

